

Nieuwsbrief - STAB OGR Updates

Nummer 4, 2026

Redactie: mr. G.A. Keus, mr. J.K. van de Poel, mr. ir. O.W.J.M. Scholte, mr. R. Veenhof en bc. K-RMT P.A.H.M. Willems.

INHOUDSOPGAVE

Rechtbank

[Rechtbank Noord-Holland, ECLI:NL:RBNHO:2026:1157](#) 12-02-2026

Weigering omgevingsvergunning/Alkmaar

[Rechtbank Midden-Nederland, ECLI:NL:RBMNE:2026:316](#) 06-02-2026

Omgevingsvergunningen/Hilversum

[Rechtbank Overijssel, ECLI:NL:RBOVE:2026:547](#) 05-02-2026

Principeverzoek/Raalte

[Rechtbank Den Haag, ECLI:NL:RBDHA:2026:1875](#) 05-02-2026

Omgevingsvergunning/Alphen aan den Rijn

[Rechtbank Noord-Holland, ECLI:NL:RBNHO:2026:798](#) 04-02-2026

Peilbesluit/Hoogheemraadchap Hollands Noorderkwartier

[Rechtbank Limburg, ECLI:NL:RBLIM:2026:1070](#) 03-02-2026

Weigering omgevingsvergunning/Simpelveld

[Rechtbank Noord-Holland, ECLI:NL:RBNHO:2026:741](#) 03-02-2026

Afwijzing verzoek actualisatie omgevingsvergunning milieu/Haarlemmermeer

[Rechtbank Gelderland, ECLI:NL:RBGEL:2026:720](#) 30-01-2026

Omgevingsvergunning/Berkelland

[Rechtbank Rotterdam, ECLI:NL:RBROT:2026:780](#) 30-01-2026

Handhaving/Capelle aan den IJssel

[Rechtbank Zeeland-West-Brabant, ECLI:NL:RBZWB:2026:533](#) 29-01-2026

Omgevingsvergunning/Altena

[Rechtbank Noord-Nederland, ECLI:NL:RBNNE:2026:329](#) 29-01-2026

Weigering omgevingsvergunning/Noardeast-Fryslân

[Rechtbank Limburg, ECLI:NL:RBLIM:2026:830](#) 27-01-2026

Handhaving/de minister van Infrastructuur en Waterstaat

[Rechtbank Rotterdam, ECLI:NL:RBROT:2026:872](#) 23-01-2026

Handhaving/Rotterdam

[Rechtbank Midden-Nederland, ECLI:NL:RBMNE:2026:137](#) 23-01-2026

Handhaving/Almere

[Rechtbank Midden-Nederland, ECLI:NL:RBMNE:2026:30](#) 12-01-2026

Amendement gemeenteraad/Zeist

[Rechtbank Den Haag, ECLI:NL:RBDHA:2025:27181](#) 22-12-2025

Handhaving/Leiden

[Rechtbank Midden-Nederland, ECLI:NL:RBMNE:2025:7447](#) 10-12-2025

Handhaving/Lopik

[Rechtbank Gelderland, ECLI:NL:RBGEL:2025:9263](#) 04-11-2025

Handhaving/Hattem

Raad van State

[Raad van State, ECLI:NL:RVS:2026:743](#) 11-02-2026

Handhaving/Alphen aan den Rijn

[Raad van State, ECLI:NL:RVS:2026:609](#) 04-02-2026

Bestemmingsplan/Westland

[Raad van State, ECLI:NL:RVS:2026:604](#) 04-02-2026

Bestemmingsplan/Land van Cuijk

RECHTSPRAAK

Omgevingsvergunning/Alphen aan den Rijn

***Omgevingsvergunning omgevingsplanactiviteit (slopen woning).
Aangezien het slopen van een woning leidt tot een toestand die niet kan worden hersteld, had het college van burgemeester en wethouders naar het oordeel van de voorzieningenrechter in het bestreden besluit toepassing moeten geven aan artikel 16.79, tweede lid, aanhef en onder a, van de Omgevingswet (uitgestelde inwerkingtreding omgevingsvergunning).***

Casus

Het college van burgemeester en wethouders van Alphen aan den Rijn (het college) heeft een omgevingsvergunning verleend voor een omgevingsplanactiviteit voor het slopen van een woning.

Verzoeker heeft hiertegen bezwaar gemaakt en de voorzieningenrechter gevraagd om een voorlopige voorziening te treffen. De garage van de woning van verzoeker is geschakeld aan de te slopen woning.

Verzoeker voert aan dat het op de weg van het college had gelegen om toepassing te geven aan artikel 16.79, tweede lid, van de Omgevingswet, nu deze bepaling juist is bedoeld voor situaties als deze, waarbij er regels gelden ter bescherming en behoud van het te slopen object.

Rechtsvraag

Had het college in dit geval toepassing moeten geven aan artikel 16.79, tweede lid, aanhef en onder a, van de Omgevingswet over uitgestelde inwerkingtreding van de omgevingsvergunning?

Uitspraak

Op grond van artikel 16.79, eerste lid, aanhef en onder a, van de Omgevingswet treedt een

omgevingsvergunning in werking met ingang van de dag na de dag waarop het besluit is bekendgemaakt.

In het tweede lid, aanhef en onder a, van dat artikel is bepaald dat in afwijking van het eerste lid het bevoegd gezag in de omgevingsvergunning bepaalt dat die in werking treedt met ingang van de dag waarop vier weken zijn verstreken sinds de dag van bekendmaking of terinzagelegging als naar zijn oordeel het verrichten van de activiteit die de omgevingsvergunning mogelijk maakt binnen die vier weken kan leiden tot een wijziging van een bestaande toestand die niet kan worden hersteld.

Aangezien het slopen van een woning leidt tot een toestand die niet kan worden hersteld, had het college naar het oordeel van de voorzieningenrechter in het bestreden besluit toepassing moeten geven aan artikel 16.79, tweede lid, aanhef en onder a, van de Omgevingswet. Het college heeft dat in het verweerschrift ook erkend. Het college dient in de beslissing op het bezwaar van verzoeker ook dit gebrek te herstellen.

Instantie: Rechtbank Den Haag

Datum uitspraak: 05-02-2026

ECLI: ECLI:NL:RBDHA:2026:1875

Zaaknummer: 26-216

Wetsartikelen: 16.79 Omgevingswet, 5.1 lid 1 onder a Omgevingswet en 8.0a lid 1 Besluit kwaliteit leefomgeving

RECHTSPRAAK

Weigering omgevingsvergunning/Alkmaar

De aanvraag ziet op een buitenplanse omgevingsplanactiviteit (BOPA). Een omgevingsvergunning voor een BOPA wordt alleen verleend met het oog op een evenwichtige toedeling van functies aan locaties (artikel 8.0a, tweede lid, van het Bkl). Met het feit dat de welstandscommissie een negatief advies heeft uitgebracht, is in dit geval nog niet gemotiveerd dat het college de aangevraagde activiteit ongewenst acht met het oog op een evenwichtige toedeling van functies aan locaties.

Casus

Het college van burgemeester en wethouders van Alkmaar (het college) heeft eiseres gelast om het driehoekige plexiglas, bevestigd in de terrasoverkapping bij een restaurant in Alkmaar, binnen acht weken te verwijderen en verwijderd te houden, onder verbeurte van een dwangsom van € 10.000 ineens.

Eiseres heeft hiertegen bezwaar gemaakt en heeft een aanvraag voor een omgevingsvergunning ingediend ter legalisering van het in geding zijnde driehoekige plexiglas.

Met het bestreden besluit 1 heeft het college de aanvraag om een omgevingsvergunning afgewezen. Eiseres heeft, met instemming van het college, rechtstreeks beroep ingesteld tegen de afwijzing van haar aanvraag om een omgevingsvergunning.

Met de beslissing op het bezwaar van eiseres (bestreden besluit 2) heeft het college de last onder dwangsom in stand gelaten. Eiseres heeft ook beroep ingesteld tegen dit besluit.

Eiseres betoogt onder meer dat de afwijzing van haar legaliseringsaanvraag geen stand kan houden. Het college heeft de afwijzing gebaseerd op een negatief advies van de welstandscommissie, maar dat advies is volgens eiseres onzorgvuldig tot stand gekomen. Het welstandsadvies over het plexiglas luidt negatief omdat de welstandscommissie eerder

negatief geadviseerd heeft over de plaatsing van de terrasoverkapping. Het college heeft echter, ondanks dat eerdere negatieve welstandsadvies, een omgevingsvergunning voor de terrasoverkapping verleend. De welstandscommissie dient bij de huidige aanvraag daarom als uitgangspunt te nemen dat de terrasoverkapping reeds vergund is, en dient zich in haar advies te voegen naar de bouwmogelijkheden die het college al heeft toegestaan. Dat is ten onrechte niet gebeurd.

Rechtsvraag

Heeft het college tot weigering van de omgevingsplanactiviteit kunnen baseren op het advies van de welstandscommissie?

Uitspraak

Op grond van artikel 5.1, eerste lid, onder a van de Omgevingswet (Ow) is het verboden zonder omgevingsvergunning een omgevingsplanactiviteit te verrichten. Het begrip 'omgevingsplanactiviteit' behelst een activiteit die in strijd is met het omgevingsplan. Een activiteit die in strijd is met het omgevingsplan, valt ook onder het begrip 'buitenplanse omgevingsplanactiviteit' (zie de bijlage bij artikel 1.1 van de Ow).

Omdat de activiteit in strijd is met het omgevingsplan, ziet de aanvraag van eiseres op een buitenplanse omgevingsplanactiviteit. Op grond van artikel 8.0a, tweede lid, Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl) wordt een omgevingsvergunning voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit alleen verleend met het oog op een evenwichtige toedeling van functies aan locaties.

Het college heeft de afwijzing van de omgevingsvergunning gebaseerd op het feit dat de welstandscommissie een negatief advies heeft uitgebracht, maar daarmee is nog niet gemotiveerd dat het college de aangevraagde activiteit ongewenst acht met het oog op een evenwichtige toedeling van functies aan locaties. In dat kader is ten eerste relevant dat het college, zoals ter zitting besproken, abusievelijk het beoordelingskader van artikel 22.29 van het omgevingsplan voor binnenplanse omgevingsplanactiviteiten heeft toegepast, en niet heeft getoetst aan artikel 8.0a, tweede lid van het Bkl. Bovendien is relevant dat, voor zover het advies van de welstandscommissie onderdeel zou uitmaken van de beoordeling door het college over de wenselijkheid van de activiteit met het oog op een evenwichtige toedeling van functies aan locaties, door eiseres terecht is gesteld dat de welstandscommissie rekening dient te houden met het feit dat de plaatsing van de terrasoverkapping zonder het (doorzichtige) plexiglas al is toegestaan. Dat heeft de welstandscommissie nu niet gedaan, want in feite stelt de welstandscommissie dat geen akkoord kan worden gegeven voor de plaatsing van het plexiglas, omdat eerder geen akkoord is gegeven voor het plaatsen van de terrasoverkapping.

Het voorgaande maakt dat eiseres terecht heeft gesteld dat de afwijzing van haar legaliseringsaanvraag geen stand kan houden. Het beroep tegen de afwijzing van de omgevingsvergunning slaagt in zoverre. De rechtbank zal bestreden besluit 1 vernietigen en het college zal opnieuw moeten beslissen op de aanvraag van eiseres.

Instantie: Rechtbank Noord-Holland

Datum uitspraak: 12-02-2026

ECLI: ECLI:NL:RBNHO:2026:1157

Zaaknummer: HAA 24/3579 en HAA 24/3727

Wetsartikelen: 5.1 lid 1 onder a Omgevingswet, bijlage bij artikel 1.1 Omgevingswet en 8.0a lid 2
Besluit kwaliteit leefomgeving

RECHTSPRAAK

Handhaving/Alphen aan den Rijn

Toepassen van Thermisch Gereinigde Grond in een talud. Afwijzing van een verzoek om handhaving op basis van het Besluit bodemkwaliteit.

Casus

In opdracht van de gemeente Alphen aan den Rijn is een brug aangelegd over de Oude Rijn. Om het hoogteverschil tussen de landhoofden en het maaiveld te overbruggen is Thermisch Gereinigde Grond (TGG) toegepast. Op de TGG is een leeflaag aangebracht.

Naast de brug heeft appellant een manege en een weide voor paarden. Appellant heeft het college verzocht handhavend op te treden vanwege de risico's van de toegepaste TGG voor de omgeving. Volgens appellant zijn de bodem en het oppervlaktewater ter plaatse van de paardenweide verontreinigd door de TGG en heeft dat negatieve effecten voor haar paarden die daar grazen.

Rechtsvraag

Voldoet de toepassing aan het functionaliteitsvereiste uit artikel 5 van het Besluit bodemkwaliteit (Bbk)?

Uitspraak

De Afdeling overweegt over het functionaliteitsvereiste en artikel 5, eerste lid, onder a, van het Bbk als volgt:

De Afdeling is niet gebleken, ook niet uit de door appellant overgelegde e-mails van ambtenaren, dat bij het toepassen van grond een grotere hoeveelheid grond is toegepast dan volgens gangbare maatstaven nodig was voor het functioneren van de voormelde toepassing als bedoeld onder a van artikel 5, eerste lid, van het Bbk. De door appellant op de zitting genoemde omstandigheid dat het ook mogelijk was geweest om de verhoging met toepassing van een geringere hoeveelheid TGG te realiseren, doet daaraan niet af. Die omstandigheid

betekent namelijk niet dat de toepassing van TGG in dit geval in het licht van artikel 5, eerste lid, aanhef en onder a, van het Bbk (ook) op andere wijze had gemoeten.

Over het functionaliteitsvereiste en artikel 5, eerste lid, onder b, van het Bbk overweegt de Afdeling:

Zoals onder 2 is vermeld, was het als onderdeel van de aanleg van de brug nodig om als toerit van de brug een verhoging te realiseren aan beide zijden van de brug. Daarbij is TGG toegepast. Niet in geschil is dat de TGG ter hoogte van de oksel van de weg en de bocht van het fietspad aan de noordzijde van de Oude Rijn ook ter plaatse van 'paardenweide deel A', en daarmee buiten de projectlocatie, is toegepast. Maar dat betekent naar het oordeel van de Afdeling niet dat alleen al om die reden geoordeeld moet worden dat niet voldaan wordt aan artikel 5 van het Bbk, eerste lid, aanhef en onder b, van het Bbk. Appellant heeft gesteld dat de ontgraving van het maaiveld en de opvulling daarvan met TGG op grond van tekeningen ruimer is dan voor de aanleg van het fietspad op het talud noodzakelijk was. Daarmee heeft appellant echter niet aannemelijk gemaakt dat – anders dan waarvan in het deskundigenbericht is uitgegaan – de toepassing van TGG onder het maaiveld en deels ook in een strook ter plaatse van 'paardenweide deel A' volgens gangbare maatstaven niet nodig was om de toerit van de brug uiteindelijk te realiseren zoals bedoeld onder b van het artikellid. Daarbij betreft de Afdeling dat het college in de stukken en op de zitting heeft toegelicht dat de ontgraving en opvulling met TGG ter plaatse daarvan ruimer is geweest dan aanvankelijk was gedacht, omdat de vorm van het talud ter hoogte van de oksel van de weg en de bocht van het fietspad omwille van het waarborgen van de stabiliteit van de verhoging, vlakker moest aflopen en er ter plaatse van dit deel van het project ook de ruimte was om dit zo te doen. De Afdeling ziet in het aangevoerde geen aanleiding aan deze toelichting van het college te twifelen. De door appellant op de zitting genoemde omstandigheid dat de toepassing met TGG ten behoeve van de verhoging ook anders had gekund, namelijk op zodanige wijze dat ter plaatse van 'paardenweide deel A' geen TGG was toegepast, doet – wat daarvan ook zij – aan het voorgaande niet af. Die omstandigheid betekent namelijk niet dat de toepassing van TGG in dit geval in het licht van artikel 5, eerste lid, aanhef en onder b, van het Bbk (ook) op andere wijze had gemoeten.

Tot slot overweegt de Afdeling over het functionaliteitsvereiste en nuttige toepassing (artikel 5, eerste lid, onder c, van het Bbk) als volgt:

De Afdeling stelt voorop dat het begrip 'nuttige toepassing' als bedoeld in artikel 1.1, eerste lid, van de Wm slechts relevant is wanneer iets een afvalstof is. De Afdeling ziet in dit geval aanleiding eerst de vraag te beantwoorden of, als de TGG een afvalstof zou zijn, deze in dit geval nuttig is toegepast. Daartoe stelt de Afdeling vast – en dat is ook niet tussen partijen in

geschil – dat de toepassing van TGG in deze zaak kan worden aangemerkt als de toepassing van grond in bouw- en wegconstructies als bedoeld in artikel 35, aanhef en onder a, van het Bbk. Nu daarmee een nuttig doel wordt gediend, omdat in zoverre geen andere materialen behoeven te worden gebruikt om als toerit van de brug een verhoging te realiseren, is dit een nuttige toepassing als bedoeld in artikel 1.1, eerste lid, van de Wm. Gelet hierop is het antwoord op de vraag of de toegepaste TGG in dit geval het karakter van afvalstof als bedoeld in artikel 1.1, eerste lid, van de Wm heeft naar het oordeel van de Afdeling niet meer van belang. Immers, zou worden aangenomen dat er in dit geval sprake is van een afvalstof, dan wordt die afvalstof nuttig toegepast.

Gelet op het voorgaande ziet de Afdeling in hetgeen appellant heeft aangevoerd geen aanleiding voor de conclusie dat de toepassing van TGG in strijd met artikel 5, eerste lid, van het Bbk is.

Instantie: Raad van State

Datum uitspraak: 11-02-2026

ECLI: ECLI:NL:RVS:2026:743

Zaaknummer: 202207507/1/R1

Wetsartikelen: 1.1 Wm, 5 Bbk en 35 Bbk

RECHTSPRAAK

Handhaving/Almere

Gelijkwaardigheid moet worden aangetoond. Bevoegd gezag heeft een zekere beoordelingsvrijheid. Daarbij kan de handreiking ‘Beoordeling gelijkwaardigheid PGS-maatregelen’ worden gebruikt als hulpmiddel.

Casus

Eiseressen exploiteren een multi-energie tankstation in Almere. Het tankstation biedt naast andere brandstoffen ook Compressed Natural Gas (CNG, gecomprimeerd aardgas) aan. Dit CNG wordt opgeslagen in een bufferopslag. De behuizing en ondersteunende constructie van deze bufferopslag voldoen niet aan PGS 5, in verband met de vereiste brandwerendheid. Het college heeft vanwege overtreding van artikel 4.486 van het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) in combinatie met voorschrift 5.1.1 van PGS 25 een last onder dwangsom opgelegd.

Volgens eiseressen is een door hen aangedragen maatregel, bestaande uit twee afblaasvoorzieningen (op druk en temperatuur), aan te merken als gelijkwaardige maatregel voor de brandwerendheid die het college in de last onder dwangsom eist.

Rechtsvraag

Op welke wijze moet beoordeeld worden of sprake is van een gelijkwaardige maatregel in de zin van de PGS-richtlijn?

Uitspraak

Partijen zijn het erover eens dat het treffen van een gelijkwaardige maatregel voor voorschrift 5.1.1 van de PGS-richtlijn is toegestaan. Dat volgt ook uit de systematiek van de PGS-richtlijn. Uit paragraaf 1.6 van de PGS-richtlijn volgt dat een andere dan de beschreven maatregel mogelijk is, mits deze alternatieve maatregel gelijkwaardig is. Bij de beoordeling geldt als criterium of er met het alternatief hetzelfde resultaat wordt bereikt. Het bedrijf moet de gelijkwaardigheid goed onderbouwd kunnen aantonen. Het bevoegd gezag heeft bij de toetsing een zekere beoordelingsvrijheid (paragraaf 1.6 van de PGS-richtlijn, p. 16-18).

Hoe inhoudelijk moet worden beoordeeld of sprake is van een gelijkwaardige maatregel, wordt in de PGS-richtlijn niet verder uitgewerkt. Voor de beoordeling van gelijkwaardigheid kan de handreiking 'Beoordeling gelijkwaardigheid PGS-maatregelen' als hulpmiddel worden gebruikt. Ook al is deze handreiking opgesteld in het kader van de aankomende, nieuwe PGS-richtlijn, staat tussen partijen niet ter discussie dat de handreiking kan worden gebruikt als hulpmiddel bij de beantwoording van de vraag naar gelijkwaardigheid van een maatregel. Volgens deze handreiking is een gelijkwaardige maatregel een maatregel waarmee ten minste hetzelfde resultaat wordt bereikt als de wetgever met de voorgeschreven maatregel heeft beoogd. Het gaat daarbij om het doel van de voorgeschreven maatregel. Het uitgangspunt is verder dat bij de toepassing van een gelijkwaardige maatregel het totale risico gelijk blijft of lager wordt. Er mogen geen nieuwe (onbeheerste) risico's worden geïntroduceerd, tenzij deze afdoende worden gemitigeerd.

Instantie: Rechtbank Midden-Nederland

Datum uitspraak: 23-01-2026

ECLI: ECLI:NL:RBMNE:2026:137

Zaaknummer: UTR 25/2440, UTR 25/2442, UTR 25/2443, UTR 25/2444, UTR 25/2446 en UTR 25/2447

Wetsartikelen: 4.7 lid 1 Ow, 4.483 Bal en 4.486 Bal

RECHTSPRAAK

Bestemmingsplan/Land van Cuijk

De eisen in de planregels dat personen die in de woning en/of bijgebouwen wonen lid van een woonvereniging en gedeeltelijk eigenaar van de gronden en opstallen zijn, zijn planologisch niet relevant.

Casus

Bij besluit van 14 december 2023 heeft de raad van de gemeente Land van Cuijk het bestemmingsplan 'Buitengebied, Langenboom, Maurikstraat 25/Campagnelaan 10' vastgesteld. De initiatiefnemers van het plan zijn voornemens om op een perceel in Langenboom een collectieve woonvorm te vestigen voor vier personen in de bestaande woning met bijgebouwen. De raad heeft het bestemmingsplan vastgesteld om het initiatief juridisch-planologisch mogelijk te maken. Een omwonende is het niet eens met het plan. Deze appellant betoogt onder andere dat artikel 1.27, artikel 6.1, aanhef en onder a, en artikel 6.2.1, aanhef en onder a, van de planregels in strijd zijn met een goede ruimtelijke ordening omdat de in de planregels opgenomen vereisten inzake de collectieve woonvorm ruimtelijk niet relevant zijn.

Rechtsvraag

Stelt appellant terecht dat de planregels over de collectieve woonvorm planologisch niet relevant zijn?

Uitspraak

De Afdeling is van oordeel dat artikel 1.27, artikel 6.1, aanhef en onder a, en artikel 6.2.1, aanhef en onder a, van de planregels in strijd zijn met een goede ruimtelijke ordening. De planregels over de collectieve woonvorm staan het gebruik voor wonen toe aan personen die lid van de woonvereniging en eigenaar van de gronden en opstallen zijn, terwijl deze vereisten niet planologisch relevant zijn. Zoals de Afdeling heeft overwogen in de uitspraak van 8 februari 2012, ECLI:NL:RVS:2012:BV3229, onder 2.5.1, kan bijvoorbeeld de invloed op de ruimtelijke uitstraling van het gebruik wel planologisch relevant zijn. De eisen in de planregels

dat personen die in de woning en/of bijgebouwen wonen lid van een woonvereniging en gedeeltelijk eigenaar van de gronden en opstallen zijn, hebben echter geen invloed op de ruimtelijke uitstraling van het gebruik.

Instantie: Raad van State

Datum uitspraak: 04-02-2026

ECLI: ECLI:NL:RVS:2026:604

Zaaknummer: 202400885/1/R2

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Bestemmingsplan/Westland

Er is verwevenheid tussen het belang dat de Wnb beoogt te beschermen en het belang van een kitesurfschool bij het behoud van natuurlijke waarden in een Natura 2000-gebied, omdat recreanten ook vanwege deze waarden naar het bedrijf kunnen komen.

Casus

Bij besluit van 19 oktober 2022 heeft de raad van de gemeente Westland het bestemmingsplan 'Kust Westland' vastgesteld. Het bestemmingsplan ziet op het strand van Molenslag in Monster en voorziet verschillende paviljoens van de mogelijkheid tot ondersteunende of ondergeschikte functiemenging. Westbeach Events B.V. is een kitesurfschool in het plangebied en kan zich niet met het plan verenigen, omdat zij vindt dat de horecamogelijkheden die het plan haar biedt te beperkt zijn, terwijl het plan wel ruimere recreatiemogelijkheden creëert voor de omliggende strandpaviljoens. Zij betoogt onder andere dat de stikstofberekeningen die de raad aan het bestemmingsplan ten grondslag heeft gelegd, onjuist zijn en dat de mogelijkheden die het plan creëert voor de strandpaviljoens nadelige gevolgen voor de ecologische en natuurwaarden zullen hebben.

De raad stelt zich op het standpunt dat voor zover Westbeach Events B.V. zich beroept op de Wet natuurbescherming (Wnb), de natuurbelangen die deze wet beoogt te beschermen niet strekken tot bescherming van de belangen waarvoor zij opkomt. Alleen al om die reden zou het betoog buiten beschouwing moeten blijven, gelet op het relativiteitsvereiste van artikel 8:69a van de Algemene wet bestuursrecht (Awb).

Rechtsvraag

Dient het betoog van de kitesurfschool over de aantasting van de ecologische en natuurwaarden in een Natura 2000-gebied vanwege het relativiteitsvereiste buiten beschouwing te worden gelaten?

Uitspraak

De bepalingen in de Wnb over de beoordeling van plannen die gevolgen kunnen hebben voor Natura 2000-gebieden strekken ter bescherming van het behoud van de natuurwaarden in deze gebieden. Deze bepalingen strekken kennelijk niet tot bescherming van het bedrijfseconomische belang van degene die eigendommen heeft buiten de begrenzing van het betrokken Natura 2000-gebied (uitspraken van 15 januari 2014, ECLI:NL:RVS:2014:75 en 30 juni 2015, ECLI:NL:RVS:2015:2174).

De omstandigheid dat appellant eigenaar of gebruiker is van gronden, gelegen binnen de begrenzing van het Natura 2000-gebied, kan, in aanmerking genomen de wijze van gebruik van deze gronden, bijdragen aan het oordeel dat de bedrijfseconomische belangen van appellant zodanig verweven zijn met het belang van het behoud van een goede staat van instandhouding van het Natura 2000-gebied, een belang dat de Wnb beoogt te beschermen, dat er geen aanleiding bestaat voor het oordeel dat de betrokken normen van de Wnb kennelijk niet strekken tot bescherming van de belangen van deze appellant (uitspraak van 30 juni 2015, ECLI:NL:RVS:2015:2174).

Westbeach Events B.V. pacht gronden binnen het betrokken Natura 2000-gebied en heeft een bedrijfseconomisch belang bij het aanbieden van recreatieve watersportactiviteiten in dat gebied. De door de Wnb beschermde waarden kunnen mede een reden zijn voor bezoekers om gebruik te maken van het aanbod van Westbeach Events B.V. Om die reden zou Westbeach Events B.V. direct in zijn bedrijfsbelangen kunnen worden getroffen door een aantasting van het Natura 2000-gebied. De Afdeling is daarom van oordeel dat er sprake is van een zodanige verwevenheid tussen het belang dat de Wnb beoogt te beschermen en het belang van Westbeach Events B.V., dat de bepalingen van de Wnb in dit geval kennelijk ook strekken tot bescherming van het belang van Westbeach Events B.V. Het betoog zal daarom hierna inhoudelijk worden besproken.

Instantie: Raad van State

Datum uitspraak: 04-02-2026

ECLI: ECLI:NL:RVS:2026:609

Zaaknummer: 202207491/1/R3

Wetsartikelen: 8:69a Awb

RECHTSPRAAK

Peilbesluit/Hoogheemraadchap Hollands Noorderkwartier

Een peilbesluit heeft slechts betrekking op de peilbesluit-plichtige gebieden.

Casus

Eiseres is een agrariër en bezit percelen in de Prins Hendrikpolder op Texel. Het adres van het landbouwbedrijf is [adres], [plaats] op Texel. De Prins Hendrikpolder is grotendeels ingericht als akkerbouwgebied. In het bestreden besluit van 27 mei 2024 zijn de waterpeilen voor het bemalingsgebied gemaal Prins Hendrik vastgesteld. De in het peilbesluit vastgestelde waterstanden of bandbreedten leveren een inspanningsverplichting op voor de beheerder. De vastgestelde peilen moeten zo veel mogelijk worden gehandhaafd, tijdens de daarbij aangegeven perioden.

Verschillende percelen van eiseres vielen op grond van het vorige peilbesluit uit 2009 binnen het peilbesluit-plichtig gebied. Sinds het bestreden besluit valt alleen het perceel met nummer 8010-51 in het peilgebied.

Eiseres voert aan dat haar percelen in de polder De Naal ten onrechte buiten het peilgebied vallen, omdat dit hellend terrein zou zijn. Door een vastgesteld waterpeil, zijn de waterstanden beter controleerbaar en bestaat er meer zekerheid. Eiseres stelt dat heel Texel hellend gebied is omdat het water via stuwen naar het gemaal loopt. Dit zou betekenen dat Texel volledig buiten het peilbesluit zou moeten vallen. Verweerder meet met twee maten doordat de vergelijkbare polder de Kuil wel wordt opgenomen als peilgebied.

Verweerder stelt in het verweerschrift dat De Kuil een peilbesluit-plichtig gebied is en de polder De Naal niet. Verweerder heeft dit gebied daarom niet in het peilbesluit opgenomen. Voor buiten het peilbesluit-plichtige gebied gelegen percelen kan geen peilbesluit worden vastgesteld.

Rechtsvraag

Vallen bepaalde percelen van eiseres ten onrechte buiten het peilbesluit?

Uitspraak

De rechtbank overweegt als volgt. In artikel 6.82 van de Omgevingsverordening Noord-Holland 2020 is bepaald dat het waterschapsbestuur een of meer peilbesluiten vaststelt voor de oppervlaktewaterlichamen in de gebieden binnen het werkingsgebied van het peilbesluit. Oftewel, een peilbesluit heeft slechts betrekking op de peilbesluit-plichtige gebieden.

Verweerder heeft aangegeven dat de polder De Naal door de Provincie Noord-Holland niet als peilbesluit-plichtig gebied is aangewezen. Verweerder kan daarom voor dit gebied geen peilbesluit nemen. Verweerder kan de provincie wel verzoeken de kaart van de peilbesluit-plichtige gebieden aan te passen als daar aanleiding voor is. Verweerder heeft gemotiveerd in het verweerschrift dat zij daartoe voor de polder De Naal echter geen aanleiding ziet. In de kritische periode voor peilbeheer, namelijk de zomer, is de hoeveelheid water die over de stuw stroomt namelijk nihil. Dat betekent dat geen peilbeheer kan worden uitgevoerd. De rechtbank ziet in hetgeen is aangevoerd, geen aanleiding om hieraan te twifelen.

Ten slotte geldt voor het niet-peilbesluit-plichtige gebied wel een streefpeil. De streefpeilen staan aangegeven in bijlage 7 bij het peilbesluit. Verweerder heeft ter zitting toegezegd om aan eiseres door te geven welk streefpeil voor de niet-peilbesluit-plichtige percelen van eiseres geldt. Deze beroepsgrond slaagt daarom ook niet.

Instantie: Rechtbank Noord-Holland

Datum uitspraak: 04-02-2026

ECLI: ECLI:NL:RBNHO:2026:798

Zaaknummer: 24-2997

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Afwijzing verzoek actualisatie omgevingsvergunning milieu/Haarlemmermeer

Verzoek om actualisatie van de omgevingsvergunning milieu van Schiphol. In het kader van de ZZS-inventarisatie en het opstellen van een Vermijdings- en Reductieplan is een immissietoets op basis van het MTR (maximaal toelaatbaar risiconiveau) niet verplicht.

Casus

Het college van burgemeester en wethouders van Haarlemmermeer heeft het verzoek van MOB om de omgevingsvergunning milieu van Schiphol te actualiseren afgewezen. In het verzoek word onder meer verzocht om passende voorschriften met betrekking tot de minimalisatieverplichting voor ZZS op te leggen. MOB voert onder meer aan dat bij de berekening van het MTR (maximaal toelaatbaar risiconiveau) ten onrechte gebruik is gemaakt van de immissietoets waarbij de immissie wordt berekend aan de hand van een verdunningsfactor die afhankelijk is van de afstand en de emissiehoogte (inclusief pluimstijging) en niet van de rekenmethode SRM3. Het college geeft aan dat deze toetsing in het geheel niet hoeft te worden uitgevoerd in het kader van de ZZS-inventarisatie of het opstellen van een Vermijdings- en Reductieplan.

Rechtsvraag

Moet in het kader van de ZZS-inventarisatie of het opstellen van de Vermijdings- en Reductieplan worden getoetst aan het MTR?

Uitspraak

De rechtbank kan verweerder volgen in het standpunt dat toetsing van ZZS-emissies aan het MTR voor Schiphol op grond van artikel 2.4, derde lid, van het Activiteitenbesluit Milieubeheer (Abm) niet verplicht was. De toets aan het MTR is immers opgenomen in artikel 2.4, vijfde lid, van het Abm. In de wetgeving is geen koppeling gemaakt tussen het derde lid en het vijfde lid van artikel 2.4 van het Abm. Ook uit artikel 2.18 en 2.19 van de

Activiteitenregeling Milieubeheer (Arm) volgt niet dat toetsing aan MTR noodzakelijk is om te voldoen aan de informatieplicht volgend uit het derde lid van artikel 2.4 van het Abm. Aangezien de toetsing aan het MTR niet verplicht was, kan de gebruikte berekening er niet toe leiden dat het bestreden besluit eventueel vernietigd dient te worden.

Instantie: Rechtbank Noord-Holland

Datum uitspraak: 03-02-2026

ECLI: ECLI:NL:RBNHO:2026:741

Zaaknummer: 24/178

Wetsartikelen: 2.4 lid 3 Activiteitenbesluit, 2.4 lid 5 Activiteitenbesluit, 2.18 Activiteitenregeling en 2.19 Activiteitenregeling

RECHTSPRAAK

Handhaving/Leiden

Omgevingsvergunning voorziet niet in toestemming voor de activiteit 'bouwen'. Om die reden kan het goedkeuren en afstempelen van revisietekeningen niet meebrengen dat ondergeschikte wijzigingen met betrekking tot bouwen worden vergund. Ook een ondergeschikte wijziging van eerdere omgevingsvergunningen voor het bouwen is niet mogelijk, omdat die omgevingsvergunningen onherroepelijk zijn.

Casus

Op 12 april 2019 is door het college van burgemeester en wethouders van Leiden (het college) aan vergunninghoudster een omgevingsvergunning (kenmerk Wabo 182877/4023971) verleend voor het verbouwen en uitbreiden van het kantoorpand tot 19 woonstudio's.

Op 8 juni 2020 is door het college aan vergunninghoudster een omgevingsvergunning (kenmerk Wabo 200976/5053547) verleend voor het wijzigen van de gebruiksfunctie van het pand van onzelfstandig wonen naar zelfstandig wonen.

Op 23 november 2020 is door het college aan vergunninghoudster een omgevingsvergunning (kenmerk Z/20/1600562) verleend voor de sloop en herbouw van het pand.

Op 31 januari 2022 is door het college aan vergunninghoudster een omgevingsvergunning (kenmerk Z/21/3281840) verleend voor het wijzigen van de gebruiksfunctie van het pand van onzelfstandig wonen naar een hotelfunctie.

Eiser is eigenaar van een aangrenzend perceel en woont in de buurt van het hotel. Hij heeft een handhavingsverzoek ingediend bij het college. Volgens eiser heeft vergunninghoudster op 22 punten in afwijking van de op 23 november 2020 verleende omgevingsvergunning gebouwd.

Het college heeft het handhavingsverzoek gedeeltelijk afgewezen. Voor zes geconstateerde overtredingen heeft het college een last onder dwangsom opgelegd. Voor het overige heeft het

college zich op het standpunt gesteld dat geen sprake is van overtredingen en is het handhavingsverzoek afgewezen. Voor zover sprake is van vergunningplichtig bouwen in afwijking van de eerder verleende omgevingsvergunningen voor bouwen, stelt het college zich op het standpunt dat deze afwijkingen zijn gelegaliseerd op basis van goedgekeurde revisietekeningen.

Het college heeft de bezwaren van eiser tegen dit primaire besluit ongegrond verklaard (bestreden besluit).

Rechtsvraag

Heeft het college zich terecht op het standpunt gesteld dat de wijzigingen van ondergeschikte aard zijn en deze gelegaliseerd zijn door het afstempelen van revisietekeningen bij de omgevingsvergunning van 31 januari 2022?

Uitspraak

De rechtbank overweegt dat een wijziging van een bouwplan zonder nieuwe aanvraag om een omgevingsvergunning alleen mogelijk is als sprake is van een wijziging van ondergeschikte aard (uitspraak van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State van 7 februari 2018, ECLI:NL:RVS:2018:378). Een dergelijke wijziging is verder alleen mogelijk zolang de omgevingsvergunning waarvan wijziging wordt beoogd niet onherroepelijk is (uitspraak van de Afdeling van 7 december 2016, ECLI:NL:RVS:2016:3277).

De rechtbank stelt vast dat de omgevingsvergunning van 31 januari 2022 met kenmerk Z/21/3281840 niet voorziet in toestemming voor de activiteit 'bouwen', maar uitsluitend betrekking heeft op afwijking van het bestemmingsplan ten behoeve van gebruik als hotel. Om die reden kan het goedkeuren en afstempelen van revisietekeningen als behorend tot de omgevingsvergunning van 31 januari 2022 niet meebrengen dat ondergeschikte wijzigingen met betrekking tot bouwen worden vergund. Ook een ondergeschikte wijziging van de omgevingsvergunningen voor bouwen van 12 april 2019 en 23 november 2020 is niet mogelijk op basis van het goedkeuren en afstempelen van revisietekeningen, omdat die omgevingsvergunningen onherroepelijk zijn. Het college heeft dit niet onderkend in het bestreden besluit.

Instantie: Rechtbank Den Haag

Datum uitspraak: 22-12-2025

ECLI: ECLI:NL:RBDHA:2025:27181

Zaaknummer: SGR 24/1644

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Weigering omgevingsvergunning/Noardeast-Fryslân

Voor de beoordeling en toetsing van een evenwichtige toedeling van functies aan locaties (etfal) in een recreatieve setting geldt geen ander toetsingskader. Een aanvraag moet op zijn eigen merites worden beoordeeld. Het college moet, ook als het gaat om een recreatiewoning, beoordelen of sprake is van etfal. Het college moet daarbij op basis van een individuele en inhoudelijke beoordeling afwegen of de betrokken activiteit, in afwijking van het omgevingsplan, aanvaardbaar kan worden geacht. In dit geval heeft het college voldoende gemotiveerd dat het geen omgevingsvergunning wil verlenen, omdat de tuinkamer niet voldoet aan etfal.

Casus

Eiser heeft een aanvraag ingediend voor een omgevingsvergunning voor het legaliseren van een tuinkamer. Het college van Noardeast-Fryslân (het college) heeft deze aanvraag met het primaire besluit afgewezen. Tegen dat besluit heeft eiser bezwaar gemaakt. Met het bestreden besluit (de beslissing op bezwaar) is het college bij de afwijzing van de aanvraag gebleven.

Rechtsvraag

Heeft het college de omgevingsvergunning mogen weigeren, omdat geen sprake is van een evenwichtige toedeling van functies aan locaties (etfal)?

Uitspraak

Naar het oordeel van de rechtbank heeft het college zich in redelijkheid op het standpunt mogen stellen dat de tuinkamer in strijd is met een etfal. Zij overweegt daartoe als volgt.

(...)

De rechtbank stelt vast dat de recreatiewoning van eiser het gehele bouwvlak op het perceel

beslaat. Dat betekent dat de tuinkamer volledig buiten het bouwvlak is gerealiseerd. Dat is in strijd met van het bestemmingsplan (artikel 19.2.1, onder a, van het bestemmingsplan). Van een marginale overschrijding van het bouwvlak, zoals door eiser gesteld, is dan ook geen sprake.

Een activiteit die in strijd is met het (tijdelijk deel van) het omgevingsplan wordt een omgevingsplanactiviteit genoemd. Het is verboden om zonder omgevingsvergunning een omgevingsplanactiviteit te verrichten (artikel 5.1, eerste lid, aanhef en onder a, van de Ow). Voor zover een aanvraag om een omgevingsvergunning betrekking heeft op een buitenplanse omgevingsplanactiviteit, wordt de omgevingsvergunning alleen verleend met het oog op een etfal (artikel 8.0a, tweede lid, van het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl)).

Het college komt bij de beslissing om al dan niet toepassing te geven aan de hem toegekende bevoegdheid om in afwijking van het omgevingsplan een omgevingsvergunning te verlenen, beleidsruimte toe en het moet de betrokken belangen afwegen. De bestuursrechter oordeelt daarom niet zelf of verlening van de omgevingsvergunning in overeenstemming is met een etfal. De bestuursrechter beoordeelt aan de hand van de beroepsgronden of het besluit in overeenstemming is met het recht, of het voldoende is gemotiveerd en of de nadelige gevolgen van het besluit niet onevenredig zijn in verhouding tot de met de verlening van de omgevingsvergunning te dienen doelen.

De rechtbank ziet geen grond voor eisers stelling dat voor de beoordeling en toetsing van een etfal in een recreatieve setting een ander, uniek toetsingskader geldt. Een aanvraag moet op zijn eigen merites worden beoordeeld. Zie de uitspraak van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (de Afdeling) van 25 januari 2017, ECLI:NL:RVS:2017:175, r.o. 4.2. Het college moet, ook als het gaat om een recreatiewoning, beoordelen of sprake is van een etfal. Het college moet daarbij op basis van een individuele en inhoudelijke beoordeling afwegen of de betrokken activiteit, in afwijking van het omgevingsplan, aanvaardbaar kan worden geacht (zie de nota van toelichting bij het Invoeringsbesluit Omgevingswet (*Stb.* 2020, 400), p. 1613-1614).

De rechtbank is van oordeel dat het college voldoende heeft gemotiveerd dat het geen omgevingsvergunning wil verlenen, omdat de tuinkamer niet voldoet aan een etfal.

De rechtbank acht van belang dat het in de eerste plaats aan eiser is om de gegevens en bescheiden te overleggen die voor het college nodig zijn om te beoordelen of de gevolgen van de tuinkamer in overeenstemming zijn met een etfal (artikel 7.207b, tweede lid, van de Omgevingsregeling). Eiser heeft een toelichting van bouwkundig ontwerp bureau Meinsma overgelegd waarin een summiere ruimtelijke onderbouwing van het plan wordt gegeven.

Hierin is bovendien ten onrechte gesteld dat de tuinkamer slechts marginaal buiten het bouwvlak is gebouwd.

Het college heeft, mede gelet op deze summier toelichting en zijn beleidsruimte, voldoende gemotiveerd dat het niet wil afwijken van het bestemmingsplan om de gewenste uniformiteit op het recreatiepark te behouden. Hierbij acht de rechtbank van belang dat de recreatiewoningen het volledige bouwvlak beslaan en uniform zijn gebouwd, zoals het college in het verweerschrift heeft toegelicht. Hiermee is een bepaalde ruimtelijke uitstraling beoogd die het college wil behouden.

(...) Gelet op het voorgaande, heeft het college de ruimtelijke ongewenstheid van de tuinkamer deugdelijk gemotiveerd.

De rechtbank is verder van oordeel dat het college de vrees voor precedentwerking, en de afwijking op dit punt van het advies van de adviescommissie, voldoende heeft gemotiveerd (overeenkomstig artikel 7:13, zevende lid, van de Algemene wet bestuursrecht). Het college heeft zich namelijk terecht op het standpunt gesteld dat het enkele feit dat een omgevingsvergunning is verleend precedentwerking kan hebben. Het gaat om een recreatiepark met uniforme recreatiewoningen die binnen het volledige bouwvlak zijn gebouwd. Dat betekent dat de verschillende recreatiewoningen in beginsel geen onderscheidende kenmerken hebben. Op voorhand kan daarom niet worden uitgesloten dat vergunningverlening kan leiden tot precedentwerking.

Omdat het college de ruimtelijke ongewenstheid deugdelijk heeft gemotiveerd, mocht het college ook de vrees voor precedentwerking aan de afwijzing van de aanvraag ten grondslag leggen. Zie de uitspraak van de Afdeling van 6 juli 2022, ECLI:NL:RVS:2022:1921, r.o. 7.2.

Instantie: Rechtbank Noord-Nederland

Datum uitspraak: 29-01-2026

ECLI: ECLI:NL:RBNNE:2026:329

Zaaknummer: LEE 24/4369

Wetsartikelen: 5.1 lid 1 onder a Omgevingswet en 8.0a Besluit kwaliteit leefomgeving

RECHTSPRAAK

Principeverzoek/Raalte

Principeverzoek onder de Omgevingswet. De brief met het principeverzoek kan niet worden aangemerkt als aanvraag in de zin van artikel 1:3, derde lid, van de Algemene wet bestuursrecht (Awb), omdat niet wordt verzocht een besluit te nemen. De reactie op het principeverzoek is daarom ook niet aan te merken als een besluit in de zin van artikel 1:3, eerste lid, van de Awb. Het bezwaar is daarom terecht niet-ontvankelijk verklaard.

Casus

Eiser heeft een boerderij en wil voor een deel van de bijbehorende gronden de mogelijkheid krijgen om daarop een woning voor zijn zoon te bouwen. Bij brief van 22 april 2024 is namens eiser en zijn familie aan het college van burgemeester en wethouders van Raalte (het college) verzocht om planologische medewerking te verlenen aan de realisatie van een nieuw landgoed. In de brief wordt dit als een principeverzoek aangeduid. Vermeld is dat het plan niet past binnen het geldende omgevingsplan Buitengebied Raalte en dat verzocht wordt om in principe in te stemmen met het Ontwikkelingsplan Landgoed [adres] Laag Zuthem en medewerking te verlenen om het plan planologisch mogelijk te maken.

Het college heeft bij brief van 22 oktober 2024 op het principeverzoek van eiser gereageerd. Eiser heeft hiertegen bezwaar gemaakt. In het bestreden besluit heeft het college het bezwaar van eiser niet-ontvankelijk verklaard. Eiser heeft tegen het bestreden besluit beroep ingesteld.

Rechtsvraag

Heeft het college het bezwaar terecht niet-ontvankelijk verklaard, omdat de reactie op het principeverzoek geen besluit is in de zin van de Omgevingswet?

Uitspraak

De rechtbank overweegt dat de brief van 22 april 2024 is ingediend als principeverzoek. Dit is

expliciet vermeld in de brief en volgt ook uit het in de brief beschreven verzoek om in principe in te stemmen met het Ontwikkelingsplan Landgoed Hogeweg Laag Zuthem en medewerking te verlenen om het plan planologisch mogelijk te maken. Op de zitting hebben partijen ook bevestigd dat geen aanvraag om een vergunning voor een omgevingsplanactiviteit is ingediend. Naar het oordeel van de rechtbank kan de brief van 22 april 2024 niet als een aanvraag in de zin van artikel 1:3, derde lid, van de Awb worden aangemerkt omdat niet wordt verzocht een besluit te nemen. De reactie op het principeverzoek is daarom ook niet aan te merken als een besluit in de zin van artikel 1:3, eerste lid, van de Awb. Nu de brief van 22 oktober 2024 geen besluit is in de zin van artikel 1:3, eerste lid, van de Awb, heeft het college het daartegen gemaakte bezwaar terecht niet-ontvankelijk verklaard. Aan een bespreking van de inhoudelijke beroepsgronden, waaronder het beroep op het vertrouwensbeginsel, komt de rechtbank daarom niet toe.

Instantie: Rechtbank Overijssel

Datum uitspraak: 05-02-2026

ECLI: ECLI:NL:RBOVE:2026:547

Zaaknummer: ak_25_1229

Wetsartikelen: 1:3 lid 3 Awb en 1:3 lid 1 Awb

RECHTSPRAAK

Omgevingsvergunningen/Hilversum

Omgevingswet. Vergunninghouder mag zelf kiezen welke aanvragen voor welke activiteiten hij in welke volgorde indient. Het college moet elke aanvraag toetsen aan de voor die activiteit geldende beoordelingsregels. Het college mocht de aanvragen niet buiten behandeling laten totdat voor alle activiteiten een aanvraag voor een omgevingsvergunning was ingediend.

Casus

Het college van burgemeester en wethouders van Hilversum (het college) heeft aan vergunninghouder twee omgevingsvergunningen verleend voor het realiseren van het nieuwe dierzorgcentrum. De eerste omgevingsvergunning is verleend voor de omgevingsplanactiviteiten bouwen en werken. De tweede omgevingsvergunning is verleend voor de technische bouwactiviteit en de omgevingsplanactiviteiten het kappen van 21 bomen en de aanleg van een nieuwe uitweg.

Rechtsvragen

1. Heeft het college in strijd gehandeld met het motiverings- en/of zorgvuldigheidsbeginsel omdat hij het gehele project niet integraal als één samenhangende activiteit heeft beoordeeld?
2. Bestond in dit geval ruimte voor het college om te toetsen aan het criterium van 'een evenwichtige toedeling van functies aan locaties'?

Uitspraak

1. De voorzieningenrechter stelt bij zijn beoordeling voor beide omgevingsvergunningen voorop dat vergunninghouder zelf mag kiezen welke aanvragen voor welke activiteiten hij in welke volgorde indient. Het college moet elke aanvraag toetsen aan de voor die activiteit geldende beoordelingsregels.

Dit betekent dat de voorzieningenrechter het niet met verzoeker eens is dat het college in strijd zou hebben gehandeld met het motiverings- en/of zorgvuldigheidsbeginsel omdat hij het gehele project niet integraal als één samenhangende activiteit heeft beoordeeld. Ook mocht het college de aanvragen niet buiten behandeling laten totdat voor alle activiteiten een aanvraag voor een omgevingsvergunning was ingediend. Verwezen wordt naar artikel 5.7, eerste lid, van de Omgevingswet, waarin is bepaald dat een aanvraag om een omgevingsvergunning naar keuze van de aanvrager op een of meer activiteiten betrekking kan hebben. Voor elke aanvraag geldt een afzonderlijke beslistermijn.

2. De voorzieningenrechter begrijpt deze grond zo dat verzoeker vindt dat de omgevingsvergunning niet is verleend met het oog op een evenwichtige toedeling van functies aan locaties, zoals bedoeld in artikel 8.0a, tweede lid, van het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl). Maar van zo'n evenwichtige toedeling van functies aan locaties hoeft alleen sprake te zijn als een aanvraag betrekking heeft op een buitenplanse omgevingsplanactiviteit. In dit geval heeft het college bij de beoordeling van de aanvraag van vergunninghouder vastgesteld dat sprake is van een omgevingsplanactiviteit die niet in strijd is met het omgevingsplan (een zogenoemde binnenplanse omgevingsplanactiviteit). Het college moet de omgevingsvergunning verlenen als de activiteit niet in strijd is met de regels die in het omgevingsplan zijn gesteld over het verlenen van de omgevingsvergunning (artikel 8.0a, eerste lid, van het Bkl). Het college acht het bouwplan van vergunninghouder niet in strijd met de in het omgevingsplan gestelde regels over het bouwen, in stand houden en gebruiken van bouwwerken. Ook is het uiterlijk of de plaatsing van het nieuwe dierzorgcentrum niet in strijd met de redelijke eisen van welstand en wordt de toelaatbare kwaliteit van de bodem niet overschreden (artikel 22.29 van het Omgevingsplan gemeente Hilversum (het omgevingsplan)). Het college moest de omgevingsvergunning daarom verlenen. Het college heeft dan geen beleidsruimte. Dit betekent dat het college ook geen ruimte heeft om te beoordelen of sprake is van privaatrechtelijke belemmeringen.

Instantie: Rechtbank Midden-Nederland

Datum uitspraak: 06-02-2026

ECLI: ECLI:NL:RBMNE:2026:316

Zaaknummer: ECLI:NL:RBMNE:2026:316

Wetsartikelen: 5.7 Omgevingswet en 8.0a Besluit kwaliteit leefomgeving

RECHTSPRAAK

Weigering omgevingsvergunning/Simpelveld

Het expliciet opnemen van een positieve weigering in het dictum is van belang voor de rechtszekerheid van zowel de aanvrager als eventuele derde-belanghebbende(n). Alleen dan is duidelijk welke onderdelen van de aanvraag zijn geweigerd en kunnen belanghebbenden daartegen bezwaar of beroep instellen. Nu het college van burgemeester en wethouders voor de twee aangevraagde activiteiten geen positieve weigering in het dictum heeft opgenomen, en dit niet heeft hersteld in het bestreden besluit, is het bestreden besluit op dit punt onvolledig en kleeft er een gebrek aan het bestreden besluit. Het college had deze onderdelen expliciet moeten afwijzen.

Casus

Vergunninghouder (exploitant van een sportschool) heeft een omgevingsvergunning aangevraagd voor drie activiteiten: het maken van handelsreclame, het gebouw verbouwen tot sportschool en het gebouw in gebruik nemen als sportschool. Het college van burgemeester en wethouders van Simpelveld (het college) heeft voor de activiteit ‘maken van handelsreclame’ een omgevingsvergunning verleend. Daarnaast heeft het college het standpunt ingenomen dat voor de andere twee aangevraagde activiteiten geen vergunning nodig is.

Eiseres heeft bezwaar gemaakt tegen het besluit dat er geen vergunning nodig is voor het verbouwen en het in gebruik nemen van het gebouw als sportschool. Met de beslissing op bezwaar (het bestreden besluit) is het college bij het standpunt gebleven.

Volgens eiseres is voor het vestigen en de in pandige verbouwing van de sportschool wel een vergunning nodig.

Rechtsvraag

Had het college de positieve weigering van twee van de aangevraagde activiteiten in het

dictum van het besluit moeten opnemen?

Uitspraak

De rechtbank stelt vast dat het college in het besluit van 1 juni 2023 alleen heeft beslist op het onderdeel van de aanvraag dat ziet op het maken van handelsreclame. Alleen voor deze activiteit is een vergunning verleend en het dictum van het besluit ziet alleen op deze activiteit. Het college heeft geen (expliciet) besluit genomen over de andere twee aangevraagde activiteiten: het vestigen van de sportschool en het intern verbouwen daarvan. Uit de motivering van het besluit van 1 juni 2023 blijkt wel dat het college zich op het standpunt stelt dat voor die activiteiten geen vergunning nodig is.

Volgens vaste rechtspraak geldt dat het bestuursorgaan, als voor een aangevraagde activiteit geen vergunningplicht bestaat, niet bevoegd is daarvoor een vergunning te verlenen. In dat geval moet het bestuursorgaan de aanvraag voor die activiteit afwijzen door middel van een positieve weigering. Dit betekent dat het dictum van het besluit duidelijk moet vermelden dat voor deze activiteiten geen vergunning wordt verleend omdat ze vergunningvrij zijn. Het expliciet opnemen van een positieve weigering in het dictum is van belang voor de rechtszekerheid van zowel de aanvrager als eventuele derde-belanghebbende(n). Alleen dan is duidelijk welke onderdelen van de aanvraag zijn geweigerd en kunnen belanghebbenden daartegen bezwaar of beroep instellen. Zie bijvoorbeeld de uitspraak van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (de Afdeling), ECLI:NL:RVS:2024:131. Nu het college voor de twee aangevraagde activiteiten geen positieve weigering in het dictum heeft opgenomen, en dit niet heeft hersteld in het bestreden besluit, is het bestreden besluit op dit punt onvolledig en kleeft er een gebrek aan het bestreden besluit. Het college had deze onderdelen expliciet moeten afwijzen.

De rechtbank is echter van oordeel dat eiseres door dit gebrek niet is benadeeld. Het opnemen van een positieve weigering in het dictum had niet tot een andere uitkomst van de procedure geleid, omdat het college in de motivering van het besluit duidelijk heeft aangegeven dat en waarom voor deze twee activiteiten geen vergunning nodig is. Het is ook niet aannemelijk dat, mede gelet op de eventuele andere belanghebbende(n), iemand door deze schending in zijn rechtspositie is geschaad. Zowel voor de aanvrager als voor omwonenden was immers op basis van de motivering van het bestreden besluit duidelijk wat het standpunt van het college over deze activiteiten is. De rechtbank zal dit gebrek daarom passeren met toepassing van artikel 6:22 van de Awb.

Instantie: Rechtbank Limburg

Datum uitspraak: 03-02-2026

ECLI: ECLI:NL:RBLIM:2026:1070

Zaaknummer: ROE 23/3789

Wetsartikelen: 6:22 Awb

RECHTSPRAAK

Handhaving/Lopik

De wijze waarop het in stand houden van de strook ‘opgaand groen’ in het bestemmingsplan is geregeld, is niet evident in strijd met artikel 3.1 van de Wro. Omdat de aanwezigheid van ‘opgaand groen’ uit het oogpunt van een goede ruimtelijke ordening noodzakelijk werd geacht, is destijds terecht in het bestemmingsplan voorzien in de publiekrechtelijke borging van de realisatie en instandhouding hiervan.

Casus

Eiser heeft het college van burgemeester en wethouders van Lopik (het college) verzocht om handhavend op te treden tegen het verwijderen van riet in een sloot. Bij het primaire besluit heeft het college het handhavingsverzoek afgewezen. Hiertegen heeft eiser bezwaar gemaakt. Met het bestreden besluit op het bezwaar van eiser heeft het college, onder aanvulling van de motivering, dit besluit in stand gelaten.

Rechtsvraag

Is sprake van een overtreding?

Uitspraak

Ten tijde van het primaire besluit was het bestemmingsplan ‘Benschop Uitbreiding, zuidelijk deel’ van toepassing (bestemmingsplan 2014). Op grond van dit plan rust op de locatie van de sloot tussen het [straat 1] en [straat 2] de enkelbestemming ‘water’. Binnen deze bestemming is aan een strook van ongeveer 1,5 meter langs de achtertuinen van [straat 2] de aanduiding ‘groen’ toegekend. In artikel 6.1, onder c, van de planregels is bepaald dat de voor ‘water’ aangewezen gronden, ter plaatse van de aanduiding ‘groen’ bestemd zijn voor opgaand groen en steigers. In artikel 6.3, onder a, van de planregels is het vereiste opgenomen dat het opgaand groen onder 6.1, sub c, in stand gehouden dient te worden.

Op 5 maart 2024 is door de gemeenteraad het nieuwe bestemmingsplan 'Kernen Lopik' (het bestemmingsplan 2024) vastgesteld. Dit plan is op 17 juni 2024 in werking getreden en heeft het bestemmingsplan 2014 vervangen. Uit de uitspraak van de Afdeling van 28 oktober 2020 volgt dat bij het nemen van een beslissing op bezwaar alle nieuwe feiten en omstandigheden betrokken worden van na de datum van het primaire besluit. Zie de uitspraak van de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State van 28 oktober 2020, ECLI:NL:RVS:2020:2571.

Op grond van het bestemmingsplan 2024 rust op de locatie van de sloot de enkelbestemming 'Water-2' en is aan de strook van 1,5 meter langs de achtertuinen van [straat 2] eveneens de aanduiding 'groen' toegekend. In artikel 20.1, onder e, van de planregels is bepaald dat de voor 'water-2' aangewezen gronden ter plaatse van de aanduiding 'groen' bestemd zijn voor opgaand groen en steigers. In artikel 20.3, onder a, is bepaald dat het opgaand groen in lid 20.1, onder e, in stand gehouden dient te worden.

In het kader van de bevoegdheid om ter naleving handhavend op te treden, is tijdens de zitting gesproken over het onvoorwaardelijk verplichtende karakter van de bepaling om opgaand groen in stand te houden en de vraag in hoeverre deze verplichting zich verdraagt met het uitgangspunt van toelatingsplanologie zoals dat voortvloeit uit artikel 3.1 van de Wet ruimtelijke ordening (Wro). De vraag is in dit verband opgeworpen of de bepaling rechtsgeldig is. Hoewel de bepaling niet de vorm heeft van een voorwaardelijke verplichting, maar zich laat karakteriseren als een gebodsbepaling, heeft dit naar het oordeel van de rechtbank geen gevolgen voor de rechtsgeldigheid van de bepaling. Omdat de aanwezigheid van 'opgaand groen' uit het oogpunt van een goede ruimtelijke ordening noodzakelijk werd geacht is destijds terecht in het bestemmingsplan voorzien in de publiekrechtelijke borging van de realisatie en instandhouding hiervan. Verwezen wordt in dit verband naar de uitspraak van de ABRvS van 9 juli 2025, ECLI:NL:RVS:2025:3076, nr. 27.4. Omdat de gronden waarop de verplichting rust in eigendom zijn van de gemeente en alleen de gemeente zelf is aan te merken als normadressant, acht de rechtbank de wijze waarop het in stand houden van de strook 'opgaand groen' in het bestemmingsplan is geregeld, niet evident in strijd met artikel 3.1 van de Wro en is het college dus in zoverre bevoegd om handhavend op te treden ter naleving van de bepaling.

Voor de vraag of sprake is van een overtreding zal de rechtbank vervolgens ingaan op de vraag of met de aanplant van lisdodde voldaan is aan het vereiste van het in stand houden van 'opgaand groen'. Wat onder 'opgaand groen' moet worden verstaan, is in het bestemmingsplan niet nader omschreven. Hoewel destijds in de toelichting bij het bestemmingsplan uit 2012 werd gesproken van de wens om 'rietoevers' aan te leggen en ook in de toelichting bij het bestemmingsplan 2014 nog wordt gesproken van 'rietzones', is de rechtbank met het college van oordeel dat hieraan geen doorslaggevende betekenis kan toekomen. De toelichting maakt

geen deel uit van een bestemmingsplan en heeft geen bindend karakter. De toelichting bij een bestemmingsplan heeft in zoverre betekenis dat deze over de bedoeling van de planwetgever meer inzicht kan geven. Verwezen wordt naar de uitspraak van de ABRvS van 21 juni 2023, ECLI:NL:RVS:2023:2401, nr. 8.3 en 8.4. Gelet op het doel waarmee de bepaling destijds in het bestemmingsplan is opgenomen, mag wel verwacht worden dat ‘opgaand groen’ in stand wordt gehouden waarmee een functie kan worden vervuld met het oog op het beschermen van de privacy. Omdat dit niet in de regels van het bestemmingsplan zelf is voorgeschreven, hoeft dit niet persé te gaan om riet. Ook met een andere vormen van ‘opgaand groen’ kan dit doel worden bereikt.

De gemeente heeft gekozen voor de aanplant van lisdodde, omdat riet de nodige overlast veroorzaakt vanwege de sterke en moeilijk beheersbare groei. Lisdodde acht het college een aanvaardbaar alternatief en eveneens in overeenstemming met de verplichting om ‘opgaand groen’ in stand te houden. De rechtbank kan dit volgen. Lisdodde groeit weliswaar minder hard dan riet, maar kan een hoogte bereiken van circa 2,5 meter en kan daarmee eveneens een toereikende functie vervullen in het belang van de bescherming van de privacy.

Gelet op het voorgaande is de rechtbank van oordeel dat het verwijderen van het riet en het plaatsen van lisdodde niet in strijd is met het bestemmingsplan. Daarom is geen sprake van een overtreding en was het college derhalve niet bevoegd om handhavend op te treden. Het college heeft het verzoek van eiser om handhaving dus terecht afgewezen.

Instantie: Rechtbank Midden-Nederland

Datum uitspraak: 10-12-2025

ECLI: ECLI:NL:RBMNE:2025:7447

Zaaknummer: UTR 24/8354

Wetsartikelen: 3.1 Wro

RECHTSPRAAK

Handhaving/Capelle aan den IJssel

Het college van burgemeester en wethouders heeft ten onrechte de besluitvorming in bezwaar gesplitst. Het tijdsverloop tussen de twee bestreden besluiten is te groot (i.c. zeven maanden) om deze besluiten (zijnde deelbeslissingen) als samenstellende bestanddelen van één besluit op bezwaar te zien.

Casus

Het college van burgemeester en wethouders van Capelle aan den IJssel (het college) heeft het verzoek van eiser om handhavend op te treden tegen diverse overtredingen met betrekking tot de woning van een derde, afgewezen.

Met het besluit van 18 december 2024 (bestreden besluit 1a) heeft het college de bezwaren van eiser voor zover die zagen op de wijziging van de kap en de volume-uitbreiding van de woning gegrond verklaard en besloten alsnog onderzoek te doen. Het college heeft het bezwaar van eiser voor zover dat zag op het vervangen van de dakpannen ongegrond verklaard.

Met het besluit van 15 juli 2025 (bestreden besluit 1b) heeft het college de bezwaren van eiser voor zover die zagen op de wijziging van de kap en de volume-uitbreiding van de woning alsnog ongegrond verklaard en de afwijzing van het verzoek om handhaving met aanvullende motivering in stand gelaten. Deze beslissing is op grond van artikel 6:19 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) onderdeel van de beroepsprocedure.

De rechtbank ziet zich voor de vraag gesteld hoe de bestreden besluiten 1a en 1b moeten worden geduid.

Rechtsvraag

Kunnen de twee bestreden besluiten als samenstellende bestanddelen van één besluit op bezwaar worden gezien?

Uitspraak

Met het bestreden besluit 1a is een handhavingstraject in het vooruitzicht gesteld en een nader onderzoek. Nadat het nader onderzoek heeft plaatsgevonden, heeft het college met het bestreden besluit 1b besloten dat het toch niet handhavend zal optreden. Op zitting heeft het college toegelicht dat de twee besluiten tezamen als het bestreden besluit dienen te worden aangemerkt. Hiervan uitgaande stelt de rechtbank vast dat er sprake is van getrapte besluitvorming. Daarvoor geldt het volgende.

Volgens vaste rechtspraak brengt artikel 7:11, tweede lid, van de Awb met zich dat als het bestuursorgaan op grond van de heroverweging van een besluit tot afwijzing van een verzoek om handhaving, alsnog tot het oordeel komt dat moet worden gehandhaafd, het bestuursorgaan dat besluit herroept en gelijktijdig een besluit strekkende tot (afwijzing van) handhaving neemt. In beginsel kan dus niet worden volstaan met het in het vooruitzicht stellen van een handhavingsbesluit. Indien de data van herroepen en opnieuw besluiten op het verzoek om handhaving dicht bij elkaar liggen, is het wel mogelijk om de deelbeslissingen als samenstellende bestanddelen van één besluit op bezwaar te zien.

De rechtbank is in het licht hiervan van oordeel dat het besluit op bezwaar in de vorm van het bestreden besluit 1a en het bestreden besluit 1b in dit geval gebrekkig is. Met het bestreden besluit 1a wordt immers slechts een handhavingsbesluit in het vooruitzicht gesteld, zonder dat het primaire besluit is herroepen en zonder dat er gelijktijdig of kort erna een besluit dat strekt tot (afwijzing van) handhaving is genomen. Daar komt bij dat met het bestreden besluit 1b het verzoek om handhaving alsnog wordt afgewezen. Daarmee is het bestreden besluit als zodanig innerlijk tegenstrijdig.

De rechtbank stelt voorts vast dat tussen bestreden besluit 1a en bestreden besluit 1b zeven maanden zijn verstreken. Dat tijdsverloop is te groot om deze besluiten (zijnde deelbeslissingen) als samenstellende bestanddelen van één besluit op bezwaar te zien. Op grond van het voorgaande oordeelt de rechtbank dat het bestreden besluit bestaande uit het bestreden besluit 1a en het bestreden besluit 1b in strijd is met artikel 7:11, tweede lid van de Awb. Het bestreden besluit dient om deze reden te worden vernietigd.

Instantie: Rechtbank Rotterdam

Datum uitspraak: 30-01-2026

ECLI: ECLI:NL:RBROT:2026:780

Zaaknummer: ROT 25/952

Wetsartikelen: 7:11 Awb en 6:19 Awb

RECHTSPRAAK

Amendement gemeenteraad/Zeist

Tegen het bestreden onderdeel van het principebesluit over het vastgestelde participatieniveau staat geen beroep open, omdat het niet is gericht op enig rechtsgevolg en geen concretiserend besluit van algemene strekking is. Om die reden is het ook niet mogelijk om daartegen bezwaar te maken.

Casus

De raad van de gemeente Zeist (de gemeenteraad) heeft, gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders, ingestemd met het voorstel om een kantoorlocatie om te vormen naar een gebied met een woonfunctie met bijbehorende voorzieningen (het principebesluit), met dien verstande dat het participatieniveau voor de uitwerking van het plan met het amendement is vastgesteld op 'raadplegen'.

Eiseres heeft tegen het amendement van de gemeenteraad bezwaar gemaakt, omdat zij het niet eens is met het vastgestelde participatieniveau. De gemeenteraad heeft met het bestreden besluit het bezwaar van eiseres kennelijk niet-ontvankelijk verklaard.

Aan het bestreden besluit heeft de gemeenteraad ten grondslag gelegd dat geen sprake is van een besluit waartegen bezwaar kan worden gemaakt. Het principebesluit maakt geen onderdeel uit van de formele besluitvorming in het kader van de Omgevingswet en is volgens de gemeenteraad niet gericht op enig rechtsgevolg. Om deze reden is geen sprake van een besluit in de zin van de Algemene wet bestuursrecht. Het principebesluit is volgens de gemeenteraad enkel een eerste stap om kaders vast te stellen voor de verdere planuitwerking en participatie. Het geeft de ontwikkelaar voldoende zekerheid dat de gemeente onder de vastgestelde voorwaarden wil meewerken aan de beoogde functiewijziging.

Eiseres voert aan dat het bestreden onderdeel van het principebesluit wél is gericht op enig gerechtsgevolg, omdat hiermee het participatieniveau is begrensd tot het niveau raadplegen. Een hoger participatieniveau is hiermee voorkomen dan wel onmogelijk gemaakt. Daarnaast voert eiseres aan dat het amendement een concretiserend besluit van algemene strekking is,

omdat het normen uit het 'Handvat Participatie' en/of de 'Beleidsregel participatie ruimtelijke initiatieven 2024' concretiseert, zodat ook om deze reden daartegen in bezwaar kan worden opgekomen.

Rechtsvraag

Is het bestreden onderdeel van het principebesluit gericht op enig rechtsgevolg, zodat de gemeenteraad het bezwaar van eiseres ten onrechte niet-ontvankelijk heeft verklaard?

Uitspraak

Een belanghebbende kan, na het instellen van bezwaar, tegen een besluit beroep instellen bij de bestuursrechter (artikel 8:1 en 7:1 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb)). Onder besluit wordt verstaan: een schriftelijke beslissing van een bestuursorgaan, inhoudende een publiekrechtelijke rechtshandeling (artikel 1:3 van de Awb). Een beslissing heeft rechtsgevolg indien zij erop is gericht een bevoegdheid, recht of verplichting voor een of meer anderen te doen ontstaan of teniet te doen, dan wel de juridische status van een persoon of een zaak vast te stellen. Een besluit kan ook een algemeen verbindend voorschrift zijn. Hiertegen kan geen bezwaar en beroep bij de bestuursrechter worden ingesteld (artikel 8:3, eerste lid, onder a, van de Awb).

De rechtbank is van oordeel dat de gemeenteraad het bezwaar van eiseres terecht niet-ontvankelijk heeft verklaard, omdat het aangenomen amendement geen besluit is waartegen bezwaar open staat. Het amendement verandert namelijk de rechten, verplichtingen of bevoegdheden van een persoon of een bepaalde groep personen niet. Het besluit van de gemeenteraad is enkel een politiek-bestuurlijke keuze om bij de verdere uitwerking van de ontwikkeling de belangen van omwonenden, woningzoekenden en andere belanghebbenden mee te wegen. Voorafgaand aan de formele procedure tot vaststelling van het Omgevingsplan heeft de gemeente dus gekozen voor een mogelijkheid van participatie. De verdere uitwerking zal resulteren in een Omgevingsplan, waartegen beroep kan worden ingesteld bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State. Bij een beroep tegen het Omgevingsplan kan ook het proces tot vaststelling van het plan betrokken worden. Vóór die tijd is er voor de bestuursrechter nog geen rol.

De rechtbank volgt eiseres niet in haar standpunt dat het amendement een concretiserend besluit van algemene strekking is. Een concretiserend besluit van algemene strekking concretiseert het toepassingsbereik van een normstelling in een algemeen verbindend voorschrift naar tijd, plaats en/of object (conclusie staatsraden advocaten-generaal van 26 februari 2025, ECLI:NL:RVS:2025:764, rechtsoverweging 10.2). Dat is hier niet het geval, omdat het participatiebeleid geen algemeen verbindende voorschriften bevat.

Tegen het bestreden onderdeel van het principebesluit staat geen beroep open, omdat het niet is gericht op enig rechtsgevolg en geen concretiserend besluit van algemene strekking is. Om die reden is het ook niet mogelijk om daartegen bezwaar te maken.

Instantie: Rechtbank Midden-Nederland

Datum uitspraak: 12-01-2026

ECLI: ECLI:NL:RBMNE:2026:30

Zaaknummer: UTR 25/4612

Wetsartikelen: 8:1 Awb, 7:1 Awb, 1:3 Awb en 8:3 lid 1 onder a Awb

RECHTSPRAAK

Handhaving/Hattem

Exceptieve toetsing van artikel 2:10 van de Algemene Plaatselijke Verordening (APV) aan artikel 2.1 van het Omgevingsbesluit. Artikel 2:10 van de APV is niet onverbindend. Regels die zien op de fysieke leefomgeving moeten door de invoering van de Omgevingswet weliswaar in het omgevingsplan worden opgenomen, maar op dit moment is sprake van een overgangsfase. De gemeente heeft uiterlijk tot eind 2031 om de regels uit de gemeentelijke verordeningen die over de fysieke leefomgeving gaan te verwerken in het omgevingsplan.

Casus

Het college van burgemeester en wethouders van Hattem (het college) heeft twee lasten onder dwangsom opgelegd aan eiser. Eiser heeft een laadarm in de voortuin geplaatst. Dit is een paal waar een hefboom aan zit met een lange kabel. Bij het gebruik van de laadarm klapt de arm hoog over de stoep uit. Aan de arm zit een laadkabel vast, waarmee de elektrische auto opgeladen kan worden.

Aan de lasten heeft het college ten grondslag gelegd dat volgens hem de laadarm zonder de daarvoor vereiste omgevingsvergunning geplaatst was. Daarom handelde eiser volgens het college in strijd met artikel 5.1, eerste lid, onder a, van de Omgevingswet (omgevingsplanactiviteit voor het bouwen van een bouwwerk). Bovendien was het gebruik van de laadarm in strijd met artikel 2:10, eerste lid, onder a en b, van de Algemene plaatselijke verordening gemeente Hattem 2021 (APV).

Eiser heeft tegen de lasten onder dwangsom een bezwaarschrift ingediend. In de beslissing op bezwaar heeft het college de lasten onder dwangsom, onder aanvulling van de motivering, in stand gelaten.

Volgens eiser kunnen redelijke eisen van welstand niet aan de orde zijn bij het handhaven van de APV en is de Commissie Ruimtelijke Kwaliteit niet bevoegd om te oordelen over het

gebruik van de openbare ruimte. Eiser legt daaraan ten grondslag dat regels die zien op wijzigingen in de fysieke leefomgeving volgens hem thuishoren in het omgevingsplan. Eiser betoogt daarom dat artikel 2:10, eerste lid, onder b, van de APV onverbindend is.

Rechtsvraag

Is artikel 2:10 van de APV onverbindend?

Uitspraak

Artikel 2:10 van de APV luidt:

1. Het is verboden de weg of een wegedeelte anders te gebruiken dan overeenkomstig de publieke functie daarvan, als dat gebruik:
 - a. schade toebrengt of kan toebrengen aan de weg, de bruikbaarheid van de weg belemmert of kan belemmeren, dan wel een belemmering vormt of kan vormen voor het beheer of onderhoud van de weg; of
 - b. niet voldoet aan de redelijke eisen van welstand.
2. Van een belemmering voor de bruikbaarheid van de weg is in ieder geval sprake wanneer:
 - a. Niet ten minste een vrije doorgang wordt gelaten op voetpaden en op de rijbaan voor fietsers of gemotoriseerd verkeer;
 - b. (...).

De rechtbank toetst artikel 2:10 van de APV exceptief aan artikel 2.1 van het Omgevingsbesluit. Als de rechtbank daartoe aanleiding ziet, kan de rechtbank het artikel van de APV buiten toepassing laten of onverbindend verklaren. Ten eerste geldt dat regels die hun grondslag vinden in de Gemeentewet, in geen geval in het omgevingsplan mogen worden opgenomen (artikel 2.1, tweede lid, Omgevingsbesluit). Regels die zien op de fysieke leefomgeving moeten door de invoering van de Omgevingswet weliswaar in het omgevingsplan worden opgenomen (dit volgt uit artikel 2.4 van de Omgevingswet), maar op dit moment is sprake van een overgangsfase. De gemeente heeft uiterlijk tot eind 2031 (als de gemeente daarvoor een definitief omgevingsplan vaststelt, moeten de regels uit de gemeentelijke verordeningen die over de fysieke leefomgeving gaan daarin worden opgenomen) om de regels uit de gemeentelijke verordeningen die over de fysieke leefomgeving gaan te verwerken in het

omgevingsplan. Dit volgt uit artikel 22.4 van de Omgevingswet. De rechtbank komt daarom tot het oordeel dat artikel 2:10 van de APV niet onverbindend is.

Instantie: Rechtbank Gelderland

Datum uitspraak: 04-11-2025

ECLI: ECLI:NL:RBGEL:2025:9263

Zaaknummer: ARN 25/537

Wetsartikelen: 2.1 Omgevingsbesluit, 2.4 Omgevingswet en 22.4 Omgevingswet

RECHTSPRAAK

Omgevingsvergunning/Altena

Voorlopige voorziening in beroep tegen een omgevingsvergunning voor een omgevingsplanactiviteit. De verklaring van geen bedenkingen onder de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht is wezenlijk anders dan het bindend adviesrecht onder de Omgevingswet.

Casus

Het college van burgemeester en wethouders van Altena (het college) heeft een omgevingsvergunning verleend voor het realiseren van een appartementencomplex met bijbehorende parkeerplaats. Met het bestreden besluit is het college bij de verlening van de omgevingsvergunning gebleven. Onder andere verzoeksters hebben hiertegen beroep ingesteld en de voorzieningenrechter gevraagd om een voorlopige voorziening te treffen.

Verzoeksters voeren in de kern aan dat de omgevingsvergunning is verleend in strijd met het in de Omgevingswet (Ow) opgenomen bindende adviesrecht van de gemeenteraad. Ook stellen verzoeksters dat – onder verwijzing naar de vóór de inwerkingtreding van de Ow toepasselijke regels voor de verklaring van geen bedenkingen (vvgb) – de voorzieningenrechter gehouden is de toepassing hiervan ambtshalve te toetsen.

Het college stelt dat er geen sprake is van ambtshalve toetsing.

Naar het oordeel van de voorzieningenrechter is de vraag of er wel of geen sprake is van bindend adviesrecht (en de eventuele gevolgen hiervan), een principiële rechtsvraag. Een voorlopige voorzieningenprocedure leent zich niet voor de beantwoording hiervan.

Rechtsvraag

Is de vvgb onder de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht vergelijkbaar met het bindend adviesrecht onder de Ow?

Uitspraak

Over de vergelijking tussen het bindend adviesrecht en de vvgb overweegt de voorzieningenrechter als volgt. Artikel 16.15a, aanhef en onder b, onder 1°, van de Ow bepaalt dat de gemeenteraad als verplichte adviseur wordt aangewezen als het gaat om een aanvraag om een omgevingsvergunning voor in de door de gemeenteraad aangewezen gevallen van een BOPA. Op grond van artikel 16.15b van de Ow is het advies van de gemeenteraad bindend. Kamerstukken II 2018-2019, 34986, nr. 53 en zie bijvoorbeeld ook de uitspraak van de Rechtbank Zeeland-West-Brabant van 17 september 2025, ECLI:NL:RBZWB:2025:9135. Verzoeksters hebben op zitting gesteld dat de regeling over de vvgb uit het voormalige artikel 2.27, eerste lid, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo), niet anders is onder de Ow, waarbij zij verwezen hebben naar een uitspraak van de Rechtbank Limburg van 13 september 2024, ECLI:NL:RBLIM:2024:6234.

Uit de Wabo volgde dat een omgevingsvergunning voor het afwijken van het bestemmingsplan met toepassing van artikel 2.12, eerste lid, onder a, onder 3, van de Wabo niet eerder mocht worden verleend, dan nadat de gemeenteraad had verklaard geen bedenkingen te hebben tegen het initiatief. Hierop is op grond van artikel 6.5, derde lid, van het Besluit omgevingsrecht (Bor) een uitzondering mogelijk als de gemeenteraad categorieën van gevallen heeft aangewezen waarin een verklaring niet is vereist (artikel 2.27, eerste lid, van de Wabo jo. artikel 6.5, eerste, tweede en derde lid, van het Bor). De bevoegdheid om een omgevingsvergunning op basis van deze grondslag te verlenen, ontstond pas nadat de vvgb was aangevraagd en verleend. Er was dus sprake van voorafgaande instemming. Omdat de vvgb direct gekoppeld was aan de bevoegdheid van het college om een omgevingsvergunning te verlenen, was sprake van een kwestie van openbare orde en moest dit punt ambtshalve getoetst worden (zie ook de uitspraak van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State van 4 september 2019, ECLI:NL:RVS:2019:3031, r.o. 3.2). Zoals hiervoor al is overwogen, stond het de gemeenteraad dus wel vrij om categorieën van gevallen aan te wijzen waarin een vvgb niet was vereist (artikel 6.5, derde lid, van het Bor).

Onder het geldende recht geldt de hiervoor aangegeven regeling: de gemeenteraad kan in beleid bepalen wanneer hij wel om advies moet worden gevraagd. Of vervolgens voldaan is aan de vereisten in het beleid, is – anders dan bij de vvgb – vatbaar voor interpretatie. De vvgb onder het oude recht is dus iets wezenlijks anders dan het bindende adviesrecht onder de Ow. De voorzieningenrechter ziet op basis van deze vergelijking in ieder geval geen reden om in deze procedure alsnog in te gaan op de principiële rechtsvraag of sprake is van bindend adviesrecht.

Instantie: Rechtbank Zeeland-West-Brabant

Datum uitspraak: 29-01-2026

ECLI: ECLI:NL:RBZWB:2026:533

Zaaknummer: BRE 25/5822

Wetsartikelen: 16.15a onder b onder 1 Omgevingswet, 16.15b Omgevingswet, 2.27 lid 1 Wabo, 2.12 lid 1 onder a onder 3 Wabo en 6.5 lid 3 Bor

RECHTSPRAAK

Handhaving/Rotterdam

Artikel 4.108 van het Besluit bouwwerken leefomgeving (Bbl) is van toepassing. Hoewel een PowerNEST-installatie niet voorkomt op de lijst met installaties in artikel 4.108, eerste of tweede lid, van het Bbl, is de voorzieningenrechter van oordeel dat een PowerNEST-installatie vergelijkbaar is met een "mechanische voorziening voor warmteterugwinning" uit het tweede lid van dit artikel. Daarmee is de norm van 30 dB van toepassing op de installatie.

Casus

Het college van burgemeester en wethouders van Rotterdam (het college) heeft een omgevingsvergunning verleend voor onder meer de activiteit bouwen van een appartementencomplex, waarin de woning van verzoeker is gevestigd. Op het dak van het appartementengebouw is een PowerNEST-installatie gerealiseerd.

Het college heeft het handhavingsverzoek van verzoeker tegen de geluidoverlast van de PowerNEST-installatie afgewezen. Verzoeker heeft hiertegen bezwaar gemaakt en de voorzieningenrechter gevraagd om een voorlopige voorziening te treffen.

Rechtsvragen

1. Is sprake van 'bestaande bouw' en is hierom artikel 4.108 van het Besluit bouwwerken leefomgeving (Bbl) niet van toepassing?
2. Valt de PowerNEST-installatie onder de installaties die in artikel 4.108 van het Bbl worden genoemd?

Uitspraak

Wettelijk kader

Op grond van artikel 4.108, eerste lid, van het Bbl geldt voor een toilet met waterspoeling, een kraan, een mechanische voorziening voor luchtverversing, een installatie voor warmte- of koudeopwekking, een installatie voor het verhogen van waterdruk of een lift veroorzaakt in een niet-gemeenschappelijk verblijfsgebied van een aangrenzende op hetzelfde bouwperceel gelegen woonfunctie een volgens NEN 5077 bepaald karakteristiek installatie-geluidsniveau van ten hoogste 30 dB.

Op grond van artikel 4.108, tweede lid, van het Bbl geldt voor een mechanische voorziening voor luchtverversing of warmterugwinning, of een installatie voor warmte- of koudeopwekking veroorzaakt in een niet-gemeenschappelijk verblijfsgebied van de gebruiksfunctie een volgens NEN 5077 bepaald karakteristiek installatie-geluidsniveau van ten hoogste, voor zover hier relevant, 30 dB.

Ad 1

De voorzieningenrechter volgt [afkorting bouwbedrijf X] niet in haar stelling dat er sprake is van 'bestaande bouw' en dat daarom artikel 4.108 van het Bbl niet van toepassing is. Daarbij acht de voorzieningenrechter van belang dat de PowerNEST-installatie bij de oplevering in 2022 moest voldoen aan de norm van 30 dB voor nieuwbouw uit artikel 3.9 van het Bouwbesluit 2012 en dat deze bepaling is overgenomen in artikel 4.108 van het Bbl. In zoverre geldt dus nog steeds dezelfde normering van 30 dB. Gelet hierop is naar het oordeel van de voorzieningenrechter de norm van 30 dB voor nieuwbouw uit artikel 4.108 van het Bbl nog steeds van toepassing op de PowerNEST-installatie.

Ad 2

De voorzieningenrechter volgt [afkorting bouwbedrijf X] en het college evenmin in het standpunt dat de PowerNEST-installatie niet valt onder de installaties die in artikel 4.108 van het Bbl worden genoemd. Alhoewel de voorzieningenrechter het met [afkorting bouwbedrijf X] en het college eens is dat een PowerNEST-installatie niet voorkomt op de lijst met installaties in artikel 4.108, eerste of tweede lid, van het Bbl, is de voorzieningenrechter van oordeel dat een PowerNEST-installatie vergelijkbaar is met een 'mechanische voorziening voor warmterugwinning' uit het tweede lid van dit artikel. Daarbij acht de voorzieningenrechter van belang dat een mechanische voorziening voor warmterugwinning en een PowerNEST-installatie eenzelfde soort geluidhinder kan veroorzaken en dat er in beide gevallen sprake is van een energievoorziening voor de bewoners. In de nota van

toelichting bij Afdeling 3.2 van het Bouwbesluit 2012 (*Stb.* 2011, nr. 416, blz. 253 en 254) is opgemerkt dat voor de woonfunctie voortaan ook voorschriften zijn opgenomen ter voorkoming van geluidoverlast van de eigen gebouwinstallaties. Dat is volgens de nota van toelichting vooral van belang omdat men met het oog op energiezuinigheid en de kwaliteit van het binnenmilieu steeds meer afhankelijk wordt van installaties. Geluidoverlast van dergelijke installaties kan de gezondheid schaden, hetzij door het geluid zelf, hetzij doordat men de installatie uitschakelt om de geluidhinder te beperken. Artikel 3.9 van het Bouwbesluit 2012 is volgens de nota van toelichting opgenomen ter beperking van overlast van installaties voor op het zelfde perceel gelegen gebruiksfuncties. Hieruit leidt de voorzieningenrechter af dat artikel 4.108 van het Bbl, dat nagenoeg gelijklopend is aan artikel 3.9 van het Bouwbesluit 2012, zo moet worden uitgelegd dat het ook is bedoeld om gelijksoortige overlast van vergelijkbare installaties voor op hetzelfde perceel gelegen gebruiksfuncties te beperken. Een andere uitleg zou ertoe leiden dat er geen bescherming wordt geboden tegen geluidhinder in gevallen als deze. De voorzieningenrechter gaat er daarom van uit dat de in artikel 4.108, tweede lid, van het Bbl opgenomen normering van 30 dB van toepassing is.

Instantie: Rechtbank Rotterdam

Datum uitspraak: 23-01-2026

ECLI: ECLI:NL:RBROT:2026:872

Zaaknummer: ROT 25/10083

Wetsartikelen: 4.108 Besluit bouwwerken leefomgeving en 3.9 Bouwbesluit 2012

RECHTSPRAAK

Handhaving/de minister van Infrastructuur en Waterstaat

Onvoldoende aannemelijk is gemaakt dat het de wijze van deelname aan het luchtverkeer is die de wakevortexturbulentie en daarmee het gevaar veroorzaakt. De minister van Infrastructuur en Waterstaat heeft daarom terecht geen overtreding van artikel 5.3 van de Wet luchtvaart vastgesteld. Er zijn geen bepalingen die de minister de bevoegdheid geven om handhavend op te treden tegen overtredingen van de artikelen 2 en 8 van het EVRM of artikel 1 van het Eerste Protocol van het EVRM.

Casus

Eisers wonen naast de luchthaven Maastricht Aachen Airport (MAA). Zij ondervinden overlast van de vliegtuigen die overvliegen. Door de wakevortexturbulentie – een zuigende windwerveling – van landende vliegtuigen zijn er al meerdere keren dakpannen van het dak van eisers gevlogen. In één instantie ging dit om zeker 25 dakpannen. Ook de tuinparasol is al een keer weggevlogen en op een fiets geland.

De minister van Infrastructuur en Waterstaat (de minister) heeft het handhavingsverzoek van eisers afgewezen. Eisers zijn daartegen in bezwaar gegaan. Met de beslissing op bezwaar (bestreden besluit) is de minister bij de afwijzing van het handhavingsverzoek gebleven.

Rechtsvragen

1. Is sprake van een overtreding van artikel 5.3 van de Wet luchtvaart (Wlv)?
2. Kan de minister handhavend optreden tegen schendingen van Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden (EVRM)?

Uitspraak

Wettelijk kader

In artikel 5.3 van de Wlv staat dat het verboden is op een dusdanige wijze deel te nemen aan het luchtverkeer of luchtverkeersdiensten te leveren dat daardoor mensen of zaken in gevaar gebracht kunnen worden.

Op grond van het EVRM heeft iedereen het recht op leven, het recht op ongestoord genot van zijn eigendom en het recht op respect voor zijn privé- en familielevens. Dit staat in artikel 1 van het Eerste Protocol van het EVRM en artikelen 2 en 8 van het EVRM.

Ad 1

Om te beoordelen of er sprake is van een overtreding van artikel 5.3 van de Wlv moet de rechtbank beoordelen of door de wijze van deelname aan het luchtverkeer gevaar kan ontstaan voor personen of zaken.

Het staat tussen partijen niet ter discussie dat eisers schade hebben geleden en dat die schade is ontstaan door wakevortexturbulentie. Wakevortexturbulentie bestaat uit aanzuigende windwervelingen achter de punten van de vleugels van een vliegtuig. Sommige vliegtuigen die over eisers woning vliegen bij de nadering van MAA veroorzaken wakevortexturbulentie. Die wakevortexturbulentie kan objecten van de grond tillen waarbij schade en gevaar kan ontstaan zoals in het geval van eisers.

Omdat niet ter discussie staat dat de wakevortexturbulentie gevaar kan veroorzaken en de rechtbank dit niet anders ziet, moet de rechtbank alleen nog beoordelen of de wakevortexturbulentie en daarmee het gevaar wordt veroorzaakt door de wijze van deelname aan het luchtverkeer. Dat men zich bij de schadeveroorzakende vluchten aan alle (andere) geldende regels rondom het vliegverkeer en de vliegveiligheid heeft gehouden, is daarbij naar het oordeel van de rechtbank niet doorslaggevend. Daarmee is namelijk niet uitgesloten dat men door de wijze van deelname aan het vluchtverkeer wakevortexturbulentie en daarmee gevaar veroorzaakt. Dit moet zelfstandig beoordeeld worden.

De rechtbank acht van belang dat er verschillende onderzoeken zijn gedaan om te achterhalen hoe vaak wakevortexturbulentie voorkomt rondom MAA, waarom dit voorkomt en wat er tegen gedaan kan worden. In het dossier bevinden zich onderzoeksrapporten van to70 en TNO. De minister heeft met de gegevens uit het onderzoek van to70 berekend dat bij ongeveer 1% van de dalingen met de Boeing 777 schade wordt veroorzaakt door wakevortexturbulentie. De onderzoekers hebben echter niet kunnen vaststellen waarom in sommige gevallen wel wakevortexturbulentie optreedt en in andere gevallen niet. De vluchten

die uiteindelijk schade hebben veroorzaakt zijn niet anders uitgevoerd dan de vluchten die geen schade hebben veroorzaakt. Het zijn dus voornamelijk andere factoren dan de feitelijke wijze van vliegen die bepalen of er bij een bepaalde landing wakevortexturbulentie en daardoor schade ontstaat. Uit het onderzoek van to7o blijkt dat onder meer windrichting, windsnelheid en stabiliteit van de atmosfeer van invloed kunnen zijn. To7o benoemt in het onderzoeksrapport ook een aantal maatregelen dat een (mogelijke) reductie van de intensiteit van de wakevortexturbulentie kan bewerkstelligen, zoals een andere flapstand dan gebruikelijk of een lager landingsgewicht. Hoewel die maatregelen mogelijk tot een reductie van het gevaar kunnen leiden, kan de rechtbank op basis daarvan niet vaststellen wat de daadwerkelijke oorzaak van het gevaar, de wakevortexturbulentie, is. Dat de wakevortexturbulentie en dus het gevaar wordt veroorzaakt door de wijze van deelname aan het luchtverkeer kan op basis van de rapporten of anderszins dus niet worden vastgesteld.

Eisers verwijzen ook naar het feit dat de woonplaats van eisers direct onder de aanvliegroute van baan 23 van MAA ligt op een afstand van 400 tot 600 meter. Voor zover het gevaar het gevolg zou zijn van omstandigheden die te wijten zijn aan de opzet en ligging van de luchthaven, geldt echter dat die omstandigheden naar het oordeel van de rechtbank niet van belang zijn bij de vaststelling of artikel 5.3 van de Wlv is overtreden. Die omstandigheden worden immers niet bepaald door de wijze van deelname aan het luchtverkeer. Naast de locatie van eisers woning ten opzichte van de landingsbaan gaat het hierbij onder meer om de aanvliegroute, het type landing, de dalingshoek en daarmee hoogte van vliegtuigen nabij de luchthaven. Een deelnemer aan het luchtverkeer heeft geen of uiterst beperkte invloed op deze omstandigheden. De luchthaven(exploitant) heeft die invloed wellicht wel, maar neemt zelf niet deel aan het luchtverkeer en levert geen luchtverkeersleidingsdiensten. Artikel 5.3 van de Wlv richt zich daarom niet tot luchthavenexploitanten. Dit blijkt ook uit het feit dat artikel 5.3 van de Wlv in het hoofdstuk van de Wlv staat dat specifiek ziet op het luchtverkeer en niet in het hoofdstuk dat specifiek ziet op luchthavens.

Naar het oordeel van de rechtbank is onvoldoende aannemelijk dat het de wijze van deelname aan het luchtverkeer is die de wakevortexturbulentie en daarmee het gevaar veroorzaakt. De minister heeft daarom terecht geen overtreding van artikel 5.3 van de Wlv vastgesteld.

Ad 2

De rechtbank komt tot het oordeel dat er geen bepalingen zijn die de minister de bevoegdheid geven om handhavend op te treden tegen overtredingen van de artikelen 2 en 8 van het EVRM of artikel 1 van het Eerste Protocol van het EVRM. Dit zijn de bepalingen die gaan over het recht op leven, het recht op ongestoord genot van eigendom en het recht op respect voor

privé- en familielevens. Zou er al sprake zijn van een overtreding van deze bepalingen, dan kan de minister daartegen zonder de genoemde bevoegdheid niet optreden. De rechtbank zal daarom niet verder beoordelen of er sprake is van een overtreding van deze artikelen.

Instantie: Rechtbank Limburg

Datum uitspraak: 27-01-2026

ECLI: ECLI:NL:RBLIM:2026:830

Zaaknummer: ROE 22/1690

Wetsartikelen: 5.3 Wet luchtvaart, 2 EVRM, 8 EVRM en 1 Eerste Protocol EVRM

RECHTSPRAAK

Omgevingsvergunning/Berkelland

De omgevingsvergunning is niet verleend onder het oude recht. In de besluiten staan meerdere artikelen uit de Omgevingswet genoemd, er is expliciet overwogen dat toetsing plaatsvindt aan het omgevingsplan en in de beslissing op bezwaar staat uitdrukkelijk een bepaling uit de Omgevingswet als grondslag voor de verleende omgevingsvergunning genoemd. Omdat aan de binnenplanse voorwaarden is voldaan, hoeft niet te worden beoordeeld of de vergunning buitenplans vergund kan worden. In zoverre hoefde niet beoordeeld te worden of sprake is van een evenwichtige toedeling van functies aan locaties (ETFAL). Verder is sprake van een aanlegactiviteit die voorheen onder artikel 2.1, eerste lid, onder b, van de Wabo viel, waarbij geen toetsing aan een goede ruimtelijke ordening plaatsvond. Daarom bestaat geen aanleiding om aan te nemen dat een toetsing aan ETFAL onderdeel uitmaakt van het beoordelingskader, gezien de artikelen 22.280 en 22.281 van het omgevingsplan.

Casus

Het college van burgemeester en wethouders van Berkelland (het college) heeft een omgevingsvergunning voor een binnenplanse omgevingsplanactiviteit verleend voor het uitvoeren van een werk of werkzaamheden. Met het bestreden besluit heeft het college de omgevingsvergunning onder aanvulling van de motivering in stand gelaten.

Eisers voeren aan dat een omgevingsvergunning is verleend op grond van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo), terwijl de Omgevingswet van toepassing is. Verder stellen eisers dat de omgevingsvergunning niet binnenplans vergund kan worden en dat om die reden getoetst had moeten worden aan het criterium van een evenwichtige toedeling van functies aan locaties.

Rechtsvragen

1. Heeft het college de omgevingsvergunning verleend op grond van het oude recht?
2. Had het college in dit geval moeten toetsen aan het criterium van een evenwichtige toedeling van functies aan locaties?

Uitspraak

Wettelijk kader

Op 1 januari 2024 is de Omgevingswet in werking getreden. Met de inwerkingtreding van deze wet heeft elke gemeente direct een omgevingsplan van rechtswege dat regels geeft over de fysieke leefomgeving voor het gehele grondgebied van de gemeente (zie artikel 22.1, aanhef en onder a, van de Omgevingswet in samenhang met artikel 4.6, eerste lid, van de Invoeringswet Omgevingswet). Dat omgevingsplan bestaat voor nu uit een tijdelijk deel, waarin onder meer alle bestemmingsplannen zijn opgenomen die vóór 1 januari 2024 golden. Ook bestaat het tijdelijke deel van het omgevingsplan uit enkele gemeentelijke verordeningen en de bruidsschat. De bruidsschat bevat regels die eerst op Rijksniveau geregeld waren, maar nu (in ieder geval tijdelijk) onderdeel uitmaken van het omgevingsplan.

Op de locatie waar bomen gekapt worden, gold voorafgaand aan de inwerkingtreding van de Omgevingswet het bestemmingsplan Buitengebied Berkelland 2020. Dat bestemmingsplan maakt dus onderdeel uit van het tijdelijk deel van het omgevingsplan van de gemeente Berkelland. Op het perceel geldt de bestemming Bos.

Op grond van artikel 5.1, eerste lid, aanhef en onder a, van de Omgevingswet is het verboden om zonder omgevingsvergunning een omgevingsplanactiviteit te verrichten. In bijlage A behorend bij artikel 1.1 van de Omgevingswet is het begrip ‘omgevingsplanactiviteit’ gedefinieerd als:

‘a. een activiteit waarvoor in het omgevingsplan is bepaald dat het is verboden deze zonder omgevingsvergunning te verrichten en die niet in strijd is met het omgevingsplan;

b. een activiteit waarvoor in het omgevingsplan is bepaald dat het is verboden deze zonder omgevingsvergunning te verrichten en die in strijd is met het omgevingsplan;

c. een andere activiteit die in strijd is met het omgevingsplan.’

In het bestemmingsplan Buitengebied Berkelland 2020 is in artikel 8.5.1 een verbod opgenomen om zonder omgevingsvergunning bepaalde werkzaamheden, waaronder het kappen van bomen, te verrichten. Voor de door vergunninghouder te verrichten kap van bomen is dus een omgevingsvergunning nodig voor een omgevingsplanactiviteit. In het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl) staan beoordelingsregels. Deze beoordelingsregels vormen het toetsingskader dat geldt wanneer het college de aanvraag van de omgevingsvergunning voor een omgevingsplanactiviteit beoordeelt. In artikel 8.0a, eerste lid, van het Bkl staat dat de omgevingsvergunning voor een binnenplanse omgevingsplanactiviteit wordt verleend als de activiteit niet in strijd is met de regels die in het omgevingsplan zijn gesteld over het verlenen van de omgevingsvergunning. Concreet moet het college in dit geval toetsen aan artikel 8.5.3 van het oude bestemmingsplan, waarin de voorwaarden zijn opgenomen voor het verlenen van de omgevingsvergunning.

Ad 1

De voorzieningenrechter volgt eisers niet in hun standpunt dat het college de omgevingsvergunning heeft verleend op grond van het oude recht. Daarvoor is allereerst van belang dat in zowel het primaire besluit als het bestreden meerdere artikelen uit de Omgevingswet zijn genoemd. Ook heeft het college expliciet overwogen dat er een toetsing plaatsvindt aan het omgevingsplan: *‘De locatie van de bomen valt in het Omgevingsplan gemeente Berkelland (waar het bestemmingsplan “Buitengebied Berkelland 2020” van rechtswege deel van uitmaakt) en heeft de bestemming “Bos”.* Dat, zoals eisers opmerken, niet expliciet de term *‘omgevingsvergunning voor een omgevingsplanactiviteit’* genoemd wordt, maar *‘omgevingsvergunning voor het uitvoeren van een werk of werkzaamheden’*, maakt het voorgaande niet anders. In het bestreden besluit staat namelijk uitdrukkelijk benoemd dat de grondslag voor de verleende omgevingsvergunning artikel 5.1, eerste lid, aanhef en onder a, van de Omgevingswet is. Onder die omstandigheden ziet de voorzieningenrechter geen aanleiding om te oordelen dat de omgevingsvergunning zou zijn verleend op grond van oude regelgeving.

Ad 2

Zoals eisers in principe terecht aanvoeren moet het college, als de omgevingsplanactiviteit niet binnenplans kan worden vergund, beoordelen of de aangevraagde activiteit met een buitenplanse omgevingsplanactiviteit kan worden vergund. Daarvoor moet beoordeeld worden of sprake is van een evenwichtige toedeling van functies aan locaties. Dat volgt uit artikel 8.0a, tweede lid, van het Bkl. Zoals eerder is overwogen, voldoet de kap van de populieren echter aan de binnenplanse voorwaarde van artikel 8.5.3. Daarom hoefde het

college in dit geval dus niet te beoordelen of de kap van de populieren buitenplans vergund kan worden.

Verder merkt de voorzieningenrechter nog op dat artikel 22.280 en 22.281 van het tijdelijk deel van het omgevingsplan (de bruidsschat) ook niet tot gevolg hebben dat in dit geval beoordeeld moest worden of sprake is van een evenwichtige toedeling van functies aan locaties. Zoals uit de toelichting van artikel 22.281 van de bruidsschat volgt (Invoeringsbesluit Omgevingswet (*Stb.* 2020, 400)), heeft artikel 22.281 van de bruidsschat alleen betrekking op afwijkingsmogelijkheden die onder de juridische werking van de vergunningplicht van artikel 2.1, eerste lid, aanhef en onder c, van de voormalige Wabo vielen. De aanlegvergunning viel onder oud recht onder artikel 2.1, eerste lid, aanhef en onder b, van de Wabo. Onder het oude recht gold de eis dat zich geen strijd met een goede ruimtelijke ordening mag voordoen, niet voor artikel 2.1, eerste lid, aanhef en onder b, van de Wabo. Nu de wetgever met de invoering van de overgangsrechtelijke regeling van artikel 22.280 en 22.281 van de bruidsschat een neutrale overgang naar het nieuwe stelsel heeft willen borgen, ziet de voorzieningenrechter geen aanleiding voor het oordeel dat het criterium van een evenwichtige toedeling van functies aan locaties op dit moment onderdeel uitmaakt van het beoordelingskader van het verlenen van deze omgevingsvergunning voor een binnenplanse omgevingsplanactiviteit. De beroepsgrond slaagt niet.

Instantie: Rechtbank Gelderland

Datum uitspraak: 30-01-2026

ECLI: ECLI:NL:RBGEL:2026:720

Zaaknummer: AWB-25_5994 en AWB-25_5512

Wetsartikelen: 5.1 lid 1 onder a Omgevingswet, 8.0a lid 1 Bkl, 2.1 lid 1 onder c Wabo en 2.1 lid 1 onder b Wabo